Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

19 июль, сешанба № 141 (889).
Сотувда эркин нархда. 1994 йил

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 16 июль куни Германия Федератив Республикаси Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт федерал вазирлиги расмий делегацияси раҳбари, парламент давлат котиби Ганс Петер Репникни ҳамда Германиядаги Аденауэр фонди бошқаруви раиси доктор Герд Ланггутни қабул қилди.

Ислом Каримов Ўзбекистон ва Германия ўртасида тобора кенгайиб бораётган ҳамкорлик алоқалари тўғрисида сўзлар экан, ўзбек мутахассисларининг Германияда ўқиб, тажриба оттириб қайтишида Аденауэр фонди катта ёрдам бераётганини алоҳида таъкидлади.

— Биз Германия билан нафақат иқтисодий, балки маданий, маънавий ва сиёсий соҳаларда ҳам яқин ҳамкорликни кенгайтириш тарафдоримиз, — деди мамлакатимиз раҳбари.

Меҳмонлар республикамиз Президентига Германия ҳукумат раҳбарларининг қизғин саломини етказдилар. Мулоқот чоғида ўзаро ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш, Ўзбекистонда миллий валютага ўтиш жараёнининг бориши, Марказий Осиё давлатларининг минтақавий ҳамкорлиги истиқболлари тўғрисидаги ва бошқа кўпгина масалалар юзасидан фикрлашилди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ў. Султонов, ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов, Тошкент шаҳри ҳокими К. Тўлаганов, республика Миллий банки бошқаруви раиси Р. Азимов қатнашди.

Учрашувда Германия Федератив Республикасининг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Карл Хайнц Куна ҳозир бўлди.

(ЎзА).

Битимлар имзоланди

Германия Федератив Республикаси Парламенти давлат котиби Ганс Петер Репник бошчилигидаги Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт федерал вазирлиги расмий делегацияси аъзолари 18 июль куни Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ўткир Султонов билан учрашди.

Ўзаро ҳамкорликнинг аниқ дастури ҳамда маҳсулот сотиб олишда ёрдам кўрсатиш борасида Ўзбекистон ва Германия Федератив Республикалари ўртасида молиявий ҳамкорлик ҳақидаги битимлар имзоланди.

(ЎзА).

● Ўзбекистон ва жаҳон

ТАНИШИНГ: АДЕНАУЭР ФОНДИ!

18 июль куни пойтахтимизнинг «Халқлар дўстлиги» саройида Конрад Аденауэр фондини (ГФР) таништириш маросими бўлди. Ушбу тадбир фонднинг Марказий Осиё мамлакатлари — Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистонда фаолият бошлаши муносабати билан ташкил этилди.

Тантанали очилиш маросимида фонд бошқаруви раиси доктор Герд Ланггут, Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов, ГФРнинг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Карл Хайнц Куна табрик нутқи сўзладилар. Нотиқлар Президент Ислом Каримовнинг 1993 йилнинг апрель ойидаги Германияга сафари Ўзбекистон—Германия ҳамкорлик алоқаларига катта куч бағишлаганини қайд этдилар. Жумладан, ана шу ташриф чоғида Ўзбекистон билан Аденауэр фонди ўртасидаги муносабатларнинг илк пойдевори қўйилгани алоҳида таъкидланди. Келгусида ўзаро ҳамкорликнинг давомий ва самарали бўлишига ишонч билдирилди.

Анжуманда ГФР Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт федерал вазирлиги делегацияси раҳбари, парламент давлат котиби Ганс Петер Репник, Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари Тухтапўлат Рисқиев маъруза қилдилар. Конрад Аденауэр фондининг Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Республикаларидаги мухтор вакили Вольфганг Шрайбер Марказий Осиё давлатлари, хусусан, Ўзбекистон билан ўзаро ҳамкорлик юзасидан тайёрланаётган лойиҳалар тўғрисида ахборот берди.

(ЎзА).

СЎМ БАҚҚУВВАТ БЎЛМОҒИ ЛОЗИМ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқарувининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Мажлис иштирокчилари — Марказий банк департаментлари директорлари, бошқарма бошлиқлари, марказий аппарат ва вилоят бўлимларининг етакчи мутахассислари, шунингдек тижорат банкларининг раҳбарлари мамлакат пул-кредит тизимини самарали бошқариш, миллий валютамиз амал қилаётган дастлабки босқичда сўмнинг қувватини ошириш билан боғлиқ долзарб масалаларни муҳокама қилдилар.

Марказий банк бошқаруви раиси Ф. Муллажонов ўз маърузасида банк ходимларининг асосий вазифаси республикамиз Президентининг миллий валютани муомалага киритиш хусусидаги Фармони ҳамда ҳукуматнинг нақд пул муомаласини тартибга солиш ва мамлакат банк тизимига молиявий ёрдам кўрсатиш бўйича чиқарган қарорларида ўртага қўйилган масалаларни ҳал этишдан иборат эканини таъкидлади. Иқтисодиётнинг ривожланиши ва ишлаб чиқаришни юксалтиришни рағбатлантириш, пулнинг қадрсизланишининг олдини олиш учун ўтказилаётган пул-кредит сиёсатининг имкониятларига алоҳида эътибор қаратилди.

Йиғилишда республика Бош вазирининг ўринбосари, молия вазири Б. Ҳамидов нутқ сўзлади.

(ЎзА).

Нодирахон Маҳаматова чет тиллар институтининг кечки бўлимида таҳсил олади. Дарсларни аъло баҳоларга ўзлаштираётган бу қиз меҳнатда ҳам дугоналарига ўрнак бўлмоқда. Нодирахон ишлаётган Тошкент тўқимачилик комбинатининг ип йигирув цехида унинг номини ҳурмат билан тилга олишади.

СУРАТДА: Нодирахон Маҳаматова.

Ш. ИБРОҲИМОВ олган сурат.

● Саноатимизнинг янги уфқлари

САМАРҚАНДНИНГ «АВТОВАЗАГРЕГАТ»И ЭНДИ ФАҚАТ АВТОБУС ЧИҚАРАДИ

Бу ердаги автобус йиғув корхонаси тўла қувват билан ишлай бошлагач, йилига 1000 та автобус ва 300 та троллейбус тайёрланади.

Ёдингизда бўлса, республика мустақиллигининг икки йиллиги арафасида Самарқанд муҳри босилган «ЛИАЗ—5256» русумидаги автобуснинг дастлабки нусхалари конвейердан чиққанди. Айни кунларда унинг тўрттаси Тошкентда, саккизтаси эса Самарқандда йўловчиларга хизмат кўрсатмоқда.

Бугунги кунда жамоат транспортидаги муаммолар нафақат ёнилғи-мойлаш материалларининг тақчиллиги, балки жумҳуриятимиздаги мавжуд автобусларнинг бир қисми аллақачон ўз муддатини ўтаб, таъмирталаб аҳволга келиб қолганлиги туфайли юзага келганлиги маълум. Самарқанд автобус йиғув заводининг ишга тушиши бу соҳадаги камчиликларни бартараф этиши шубҳасиз.

Шуларни ҳисобга олиб, Ўзбекистон ҳукумати Самарқанддаги «Автовазагрегат» заводини автобус йиғув корхонасига айлантириш тўғрисида кўрсатма берганди. Бу эса меҳнат жамоаси олдига ғоят катта масъулият юклади. Чунки шу пайтга қадар республикамизда жамоат транспорти ишлаб чиқарадиган бирорта корхона мавжуд эмас эди. Демак, барча муҳандислик, технологик муаммолар фақат шу ерда ҳал этилиши керак. Бунинг учун барча чора-тадбирлар кўрилаётир.

Корхонада бўлган киши бунга тўлиқ ишонади. Заводда ҳали қурилиш-монтаж ишлари охиригача якунланмаган бўлса-да, автобус йиғиш йўлга қўйилган. Бироқ Самарқанд автомобилсозлари асосий ускуналарни Москва яқинидаги Ликино шаҳри корхоналаридан маҳсулот айирбошлаш ҳисобига келтиришмоқда.

— Агар корхонани тўла қувват билан ишга тушириб олсак, керакли ускуналарни четдан келтиришга зарурат қолмайди, — дейди бош муҳандис Баҳодир Сулаймонов. — Чунки тез орада автобус салони ўриндиқларини ўзимизда ясаш, бўяш ва вагон салонларини тайёрлайдиган цехларни тиклашга киришамиз. Бунинг учун керакли асбоб-ускуналарни Словакиядан келтиряпмиз. Айни чоғда автобусларимизнинг мустаҳкам, чиройли ва бежирим бўлиши учун мутахассисларимиз тинмай изланишаяпти.

Корхонанинг умумий майдони етти гектарни ташкил этади. Ҳозирча минглаб квадрат метр ерда турли линиялар қуриляпти. Чунки заводдаги конвейерларнинг узлуксиз ишлаши учун биринчи навбатда замонавий ишлаб чиқариш воситаларига эга бўлиш керак.

Бош муҳандиснинг айтишича, корхона тўла қувват билан фаолият кўрсата бошлагач, бу ерда минг киши ишлар экан. Ҳали малакали технологлар, муҳандислар, конструкторлар, бошқа касб эгаларига эҳтиёж жуда катта бўлади. Қолаверса, корхонада келгусида ишчилар учун тураржой, уларнинг фарзандлари учун боғча, мактаблар қуриш, тиббиёт муассасалари барпо этиш ҳозирданоқ режалаштирилмоқда. Буларга сарфланадиган маблағни уларнинг ўзлари ишлаб топиши лозим. Лекин бугунги кунда олинаётган даромаднинг асосий қисми металл-прокат, шина, турли ускуналарни харид қилишга сарфланаяпти. Чунки бу нарсалар республикамизда ишлаб чиқарилмаганлиги боис уларни четдан сотиб олишга тўғри келаяпти. Бунга биргина мисол. Самарқанд автомобилсозлари ишлаб чиқараётган битта автобус олтмиш миллион сўм-купонга сотилмоқда. Ана шу пулнинг нақд қирқ миллиони четдан автобус қисмларини сотиб олишга ишлатилаётир.

Албатта, Ўзбекистон саноати учун янги бўлган бу тармоқни изга қўйиш осон кечмаяпти. Лекин энг асосийси — унга қўл урилди ва биринчи натижаларга эришилди. Қолаверса, узоқ йиллар хомашё омбори бўлиб келган республикамиз ўзининг жаҳон стандартлари талабига жавоб берадиган замонавий транспорт воситалари тайёрлашга қодир эканлигини исботламоқда.

Ҳозирги пайтда завод конвейерида яна ўнта автобус тайёр ҳолга келтирилди. Бугунги кунда республикамиз йўлларида қатнаётган, Самарқандда тайёрланган автобуслар сони яқин йиллар ичида яна ўн, юз баровар ошиши аниқ. Чунки бу эзгу ишнинг тамал тоши ишонч билан қўйилди ва ўз самарасини бера бошлади.

Музаффар МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Р. Р. ЮНУСОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Рустам Расулович Юнусов Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 18 июль.

БУЮК БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

Республикамиз меҳнаткашлари, бутун халқимиз мустақиллигимизнинг уч йиллигини муносиб кутиб олиш ишларини аллақачон бошлаб юборган. Зотан, бу байрам мамлакатимиздаги барча байрамларнинг асосийси, бошқача айтганда, бош байрамимиздир. Мазкур байрамни ҳар томонлама муносиб кутиб олиш, меҳнат совғалари тайёрлаш юртимиздаги ҳар бир фуқаронинг асл нияти, шарафли бурчи бўлмоғи керак. Шунинг учун ҳам республика Вазирлар Маҳкамаси мустақиллик байрамини кенг нишонлашга доир махсус қарор қабул қилди. Шу қарорга биноан байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий қўмитаси тузилган эди. 16 июль куни Вазирлар Маҳкамасида ана шу ташкилий қўмитанинг биринчи йиғилиши бўлди. Йиғилишни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, ташкилий қўмита раиси И. Жўрабеков қисқача кириш сўзи билан очди.

— Республикамизда тарихан қисқа, мустақилликка эришгандан буён ўтган салкам 3 йил мобайнида ғоят улкан ўзгаришлар рўй берди, — деди И. Жўрабеков. — Иқтисодий ислоҳотлар, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, деҳқонларга ер бериш ва бошқа соҳалардаги тарихий ўзгаришларни эслатиш кифоядир. Шу давр ичида юртимиз жаҳонга юз тутди. Бугун ўлкамизда ўнлаб хорижий давлатлар билан ҳамкорликда очилган юзлаб қўшма корхоналар ишлаб турибди. Яқиндагина эса мустақиллигимизнинг асосий белгиларидан бири бўлган миллий валютамиз — сўм муомалага киритилди. Буларнинг ҳаммаси Президентимиз Ислом Каримов олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатнинг амалий самараларидир.

Йиғилишда байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишнинг дастури лойиҳаси муҳокама қилинди ҳамда тасдиқланди. Мустақиллигимизнинг 3 йиллигига қадар қуриб битказилиши лозим бўлган объектлар кўриб чиқилди. Шунингдек, байрамнинг маданий тадбирлари хусусида ҳам фикр юритилди. Бу йил байрамни ўзига хос тарзда нишонлаш, ўтган йилдаги байрамлар тадбирларини иложи борича такрорламаслик ҳақида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Йиғилишда Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятлар ҳамда туманлар марказларида, шаҳар ва қишлоқларда, маҳаллаларда байрамга тайёргарлик ишларини кучайтириш ва бош байрамимизни муносиб кутиб олишнинг аниқ чора-тадбирлари белгилаб олинди. Матбуотда, радио ва телевидениеда мустақиллигимизнинг тарихий аҳамиятини очиб берадиган, ёшларда ватанпарварлик туйғуларини тарбиялашда кўмак берадиган чиқишлар, кўрсатув ва эшиттиришлар уюштириш, танловлар эълон қилиш лозимлиги таъкидланди. Шу билан бирга олимлар, ижодкор зиёлилар хўжалик ва корхоналарда, маҳалла ва қишлоқларда аҳолининг турли қатлами билан суҳбатлар, учрашувлар ўтказиши мақсадга мувофиқ деб топилди.

Йиғилишда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев, республика Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари Б. Бугров, Бош вазир ўринбосарлари М. Қорабоев, М. Усмонов иштирок этдилар.

(ЎзА).

ҚОРАҚАЛПОҚ СОПОЛИ

Нукусда йилига 1,2 миллион кубометр қурилишбоп сопол кошин тайёрлайдиган завод қурилиши бошланди.

Уни «Қоратоғ» фирмаси ва «Қорақалпоқшартномасавдо» бирлашмаси Италиянинг «Насретти этторе» фирмаси билан ҳамкорликда бунёд этмоқда. Италияликлар заводни 10 миллион доллар турадиган технологик ускуналар билан таъминлайди.

Қурилиш иншоотларида кенг қўлланадиган бу маҳсулот хомашёсининг бир қисми Бўзатов туманидаги «Кусхонатоғ» ва Беруний туманидаги «Жумансой» массивларида олинса, қолган қисми Италиядан келтирилади.

ОИЛАВИЙ БОРДИ-КЕЛДИЛАР

Хива шаҳар болалар уйини вилоятдаги саховатли корхона ва ташкилотлар оталиққа олган.

Юз нафардан ортиқ ўғил-қиз тарбияланаётган масканнинг мунтазам ҳомийларидан бири вилоят ички ишлар бошқармасидир.

Унинг ходимлари болалар уйига фақат моддий ёрдам кўрсатиш билан чекланиб қолмасдан, бу даргоҳда истиқомат қилаётган ўғил-қизлар билан оилавий борди-келдини ҳам йўлга қўйган. Улар қутлуғ саналарда, тарбияланувчиларнинг шодиёна кунларида оила аъзолари билан болалар даврасида бўлишади.

МЕВА ҚАЙТА ИШЛАНМОҚДА

Ғаллаорол туманидаги «Гулистон» ширкатлар бирлашмасида ғалла билан бир қаторда сабзавот ва сархил мева етиштириш, уни қайта ишлашга ҳам эътибор берилмоқда.

Хўжаликда шу мақсадда йилига 1 миллион банка консерва тайёрлайдиган цех ишга туширилди. Унда 60 киши меҳнат қилади.

СОВУН КУКУНИ

Қўқон ёғ-мой комбинатида совун кукуни ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Фойдаланиш учун қулай кукун махсус халтачаларда сотилмоқда. Корхона ҳар кеча-кундузда 4—5 тонна шундай маҳсулот тайёрлаш имкониятига эга.

● Биротаям танқид натижасиз қолмаслиги керак!

«Ёрлиқ ўрнига сўм-купон ишлатаётган олифталар ёки шиша ичидаги сичқон»

«ХАЛҚ СЎЗИ» ВА «НАРОДНОЕ СЛОВО» ГАЗЕТАЛАРИНИНГ ШУ ЙИЛ 2 ВА 5 ИЮЛЬ СОНЛАРИДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН АНА ШУ РЕЙД ЮЗАСИДАН КЕЛГАН РАСМИЙ ЖАВОБЛАР

Ишдан олинди

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ АКЦИОНЕРЛИК КОНЦЕРНИ — «ЎЗОЗИҚОВҚАТСАНОАТ».

— Рейд материаллари концерн томонидан синчиклаб ўрганилди ва газетада кўтарилган масалалар тўғри деб топилди.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни савдо ташкилотларига етказиб беришда йўл қўйган камчиликлари учун Тошкент маъданли сув қўйиш корхонаси раҳбари А. Ҳидоятов вазифасидан олиб ташланди. Унинг ўрнига Тошкент пиво заводида бош муҳандис бўлиб ишлаб келаётган Б. Холмуҳамедов тайинланди. Шунингдек, корхонага қарашли «Источник» фирма дўкони мудири С. Тўраев ва сотувчи Ш. Шомуродовлар ҳам ишдан бўшатилдилар. Ушбу савдо шоҳобчасида керакли шарт-шароит яратиш мақсадида таъмирлаш ишлари амалга оширилмоқда.

Ҳозирги кунда корхонада шишаларга фақат маъданли сув қуйилаяпти, бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш ман қилинди. Концерннинг марказий лабораторияси ходимлари ҳар куни бу ерда бўлиб, сув қуйиш технологияси жараёнининг белгиланган талаблар бўйича ўтишига ёрдам бермоқдалар.

Айни пайтда шаҳар аҳолисига кунига 322—346 минг шиша минерал сув, 13,8—18,1 минг деколитр яхна ичимликлар етказиб берилаётир.

Ф. СИРОЖИДДИНОВ,
бошқарув раиси ўринбосари.

Назорат кучайтирилди

«ТОШСАВДО» КОНЦЕРНИ:

— Ушбу мақолалар концерн бошқарувининг 1994 йил 7 июлдаги кенгайтирилган мажлисида барча савдо корхоналари раҳбарлари ва моддий жавобгар шахслар иштирокида муҳокама қилиниб, аҳолини чанқовбосди ичимликлар, маъданли сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан аниқ чоралар белгиланди. Қоида бузилишига йўл қўйган айбдор шахслар эса қонунда белгиланган тартибда жазоланди. Масалан, «Юнусобод» акционерлик жамиятига қарашли 57-дўкон мудири Х. Салимбеков ва сотувчи А. Салимбековлар вазифасидан четлатилди. 3-дўкон сотувчиси Г. Лига ҳайфсан, шу дўкон мудири Ҳ. Умаровга сотувчилар ишини етарлича назорат қилмагани учун қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди ва улар июнь ойи мукофот пулидан маҳрум этилдилар.

«Ҳамза» акционерлик жамиятининг 24-дўкон мудири Х. Зоиров маъмурий жазога тортилди ва июнь ойи мукофот пулининг 50 фоизидан маҳрум этилди.

«Ёшлик» дўконининг ичимликлар бўлими сотувчиси Р. Ҳошимов ишда нуқсонларга йўл қўйганлиги учун жиддий огоҳлантирилди.

«Тинчлик» акционерлик жамиятининг газли сув автоматлар механиклари, моддий жавобгар шахслар Х. Гарамов, Д. Бобоев ва Р. Бобоевга ҳайфсан эълон қилинди ва яна бундай нуқсонларга йўл қўйсалар, уларга нисбатан жиддийроқ чоралар кўрилади, деб огоҳлантирилди.

«Эски Жува» акционерлик жамияти жамоасининг умумий йиғилишида «Нодира» жамоа корхонаси раиси Д. Тиллаев газли сув автоматлари ишини йўлга қўймаганлиги учун жиддий огоҳлантирилди. Шаҳар аҳолисини чанқовбосди ичимликлар билан таъминлашни яхшилаш мақсадида шаҳарнинг ҳар бир туманида хилма-хил чанқовбосди ичимликлар сотиладиган биттадан махсус дўкон очилди.

Ҳозирги кунда шаҳарда газли сув сотиладиган 867 та автомат, квас ва морс сотиладиган 166 та цистерна ва 190 та шарбат совутгич ишлаб турибди.

Газли сув нархидаги тафовутлар хусусида шуни айтиш керакки, газли сувнинг нархи шарбат таннархига ва савдо корхоналарининг рентабеллигига қараб белгиланади.

Тошкент шаҳар ҳокимининг фармойишига биноан ва шаҳар аҳолисининг таклифларини ҳисобга олиб, бир харидорга кўпи билан 20 шиша маъданли сув сотилмоқда.

Шаҳар аҳолисини чанқовбосди ичимликлар билан таъминлаш соҳасидаги савдо шохобчаларининг иши акционерлик жамиятлари ва жамоа корхоналарининг раҳбарлари томонидан қаттиқ назорат қилинмоқда.

Ҳ. ШАРИПОВ,
бошқарув раиси.

ТАҲРИРИЯТДАН: газетамизда чиққан рейддан сўнг пойтахт аҳолисини маъданли сув, чанқовбосди ичимликлар билан таъминлашда ўзгаришлар рўй берганидан хурсандмиз. Аммо, шуни ҳам таъкидламоқчимизки, «Халқ сўзи» яқин кунларда ушбу мавзуга тағин қайтади.

Қашқадарё

Республикамизнинг барча ғалла майдонларида бўлганидек, Қамаши туманидаги «Ғаллакор» хўжалигида ҳам пишиб етилган ҳосилни йиғиб-олиш жадал суръатлар билан олиб борилаётир.

ҲАММАСИ ЗЎР

ЛЕКИН УРУҒЛИК ДОННИНГ КАТТА БИР ҚИСМИ МАҲАЛЛИЙ МАЪМУРЛАР ТАЗЙИҚИ ОСТИДА ҚАБУЛ ПУНКТИГА МАЖБУРАН ТОПШИРИЛАЁТИР

Ғаллакорлар бу йил дон етиштириладиган майдонларни минг гектарга кенгайтирдилар. Мавжуд ўрим-йиғим техникаси, транспорт воситалари далаларга, пишиб етилган ҳосилни тезроқ, исрофгарчиликка йўл қўймасдан саранжомлаб олишга сафарбар этилаётир. Ўрим-йиғимда 54 та комбайн, 70 та юк машинаси, 100 дан ортиқ трактор тележкалари, 20 та ҳайдов тракторлари ишлатилмоқда.

Техника ва механизмлар тўртта гуруҳга бўлиниб, ҳар бирига кўчма устахоналар, пайвандлаш ускуналари, ёқилғи ташишга мўлжалланган махсус машиналар бириктилган. Диққат-эътибор комбайнларнинг тўхтаб қолмаслиги, ўрим-йиғимнинг бир зайилда давом этишига қаратилган.

Хўжаликда 600 гектардан ортиқ ғалла майдонлари суғорилади. Экинзорларга хўжалик ҳудудида барпо этилган Бобиртепа сув омборидан об-ҳаёт тортиб борилди. Бу йил ғаллакорлар буғдойнинг «Сето-Церрос» навидан экκан эдилар. Суғорма майдонларда буғдойнинг ушбу нави яхши ҳосил бериши маълум. Бироқ бу нав ўз вақтида ўриб олинмаса, ҳосилнинг бир қисми далаларнинг ўзидаёқ, нес-нобуд бўлиб кетиши мумкин. Чунки у пишиши билан, бошоқлардан ситилиб кетиш нуқси бор. Ғаллакорлар буни яхши билганлари учун аввало ана шу майдонлардаги ҳосилни тезроқ ўриб олишга катта аҳамият қаратдилар. Суғорма майдонларнинг ҳар гектаридан 35 центнердан аъло навли буғдой янчиб олинди.

Айни кунларда лалми майдонлардаги арпа ва буғдой ҳосилини йиғиб олишга киришилди. Арпазорларнинг ҳар гектаридан 15 центнердан, буғдойзорлардан эса 13,5 центнердан дон йиғиб олинмоқда. Жума Овлаев, Суяр Жуманов, Самад Гуллиев, Туфли Зиёдуллаев, Норбой Ҳайитов, Мусурмон Норбоев, Берди Қорабоев, Қўзи Қулатов каби комбайнчиларнинг ҳар бири кунига 12—13 гектар майдоннинг ғалласини саранжомлаб бераяптилар.

Далалардан янчиб олинаётган дон пешма-пеш хўжаликнинг икки жойда ташкил этилган ғалла омборларига ташилаяпти. Бу ерда ҳам иш қизғин. Дон турли механизмлар ёрдамида чиқит ва чангдан тозаланиб, махсус омборларга ғамлаб қўйилаётир.

Ўриб олинган майдонларнинг сомонини ҳам пешма-пеш йиғиштириб, фермага ташилмоқда. Бу ишга 100 дан ортиқ тележкалар сафарбар этилган.

Ғаллакорлар бир неча йилдан буён ўрим-йиғим ўтказилган далаларни дарҳол шудгорлашни бошлаб юбориш тажрибасини қўллаяптилар. Чунки дони янчиб олинган майдонларда намлик ҳали бир қадар сақланган бўлади. Ўримдан сўнг кетма-кет шудгорлаш давомида кесак кўчмайди, тупроқ майин бўлади. Ер ости тупроғи юзага кўтарилиб, саратон иссиғида куяди, ёввойи ўтларнинг, бегона шумғуяларнинг уруғлари йўқолади. Шу кунгача 8 минг гектар майдоннинг ғалласи ўриб олинган бўлса, шунча майдон шудгорлаб ҳам қўйилди.

Лекин ғалла ўримини ўз вақтида ўтказиб, сомонни ғамлаб олиш, ерни кетма-кет шудгорлаш ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар даврида осон кечаётгани йўқ. Техника ва механизмларни, транспорт воситаларини, ҳайдов тракторларини бетўхтов ишлатишнинг ўзи бўлмаяпти, аммо хўжалик бошқарувининг раиси, Ўзбекистон халқ депутати Раҳматулло Омонов бошчилигида мутахассислар, фаоллар бу мураккаб вазифанинг уддасидан чиқаяптилар.

—Илгари арпа-буғдойнинг 15 га яқин навини етиштирардик, — дейди Р. Омонов. — Бу навларни экиш, алоҳида-алоҳида ўриб олиш, сақлаш катта қийинчилик бўларди. Бу йил ана шу ташвишларимиз анча камайди. Арпанинг «Нутанес», «Қарши», «Бойчечак», буғдойнинг «Красний водопад-210», «Сето-Церрос», «Тезпишар» ва «Грекум» навларидан етиштирдик. Улар суғориладиган майдонларда ҳам, лалми ерларда ҳам мўл ҳосил берадиган, иқлим шароитимизга мослашган навлардир. Бироқ ҳар бир навнинг ўзига хос хусусиятлари борки, уни билмасдан, ўрганмасдан кўзланган ҳосилни олиб бўлмайди.

— Ғаллачиликда иқлим шароитига мос навларни танлашнинг ўзи билан масалани тўла-тўкис ҳал этиб бўлмайди. Қўшни хўжаликларда лалми майдонларнинг ҳар гектаридан ўртача 7—10 центнердан дон ҳосили кўтарилаётгани ҳолда бизнинг жамоамизда ўтган йили 17 центнердан, анча қурғоқ келган бу йил эса 16 центнердан хирмон кўтаришни мўлжаллаб турибмиз.

Хўш, бундай натижаларга эришишимизнинг боиси нимада? Биринчи галда, юқорида эслатиб ўтилганидек, иқлим шароитларимизга мос, серҳосил уруғлар танлаб экилаётгани, иккинчидан, хўжаликда ғаллачиликда алмашлаб экиш жорий этилаётганида. Бизда алмашлаб экиш режасига тушган майдонларга навбати билан 2—3 йил дам берилади. Учинчидан, феврал-март ойларида ғалла майсалари сифатли бороналанади. Ҳатто айрим майдонларга икки қайта борона солинади. Тракторлар ёрдамида маъдан ўғитлар билан озиқлантирилади.

Ўтган йили 12,5 минг гектар ерда ғалла етиштиргандик. Бу йил республикамиз аҳолисининг донга бўлган эҳтиёжини ҳисобга олиб, алмашлаб экишга қолдирилган майдонларни бироз қисқартириш ҳисобига ғалла майдонларини минг гектарга кенгайтирдик.

Бу йил ғаллакорлар 16 минг тоннадан уруғлик донни Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё, Бухоро вилоятларининг ғаллакор хўжаликларига етказиб бериш, шу йўл билан эл-юрт маъмурчилигига ҳисса қўшиш аҳди билан меҳнат қилаяптилар.

Эрта ўрим ўтказилган майдонларда полиз, чорвабоп озуқа экинлари ўстирилаяпти. Алмашлаб экишга қолдирилган майдонларга сабзавот, нўхат, зиғир экиб олинди. Ғаллакорлар мутахассислар билан бамаслаҳат экин майдонларининг ҳар бир қаричидан унумли ва самарали фойдаланиш режаларини ишлаб чиқаяптилар.

Кези келганда шуни ҳам таъкидлаш лозимки, ғаллакорлар маҳсулот етиштиришда талай муаммоларга ҳам дуч келаяптилар. Уларнинг энг долзарби — арпа-буғдой ҳосилининг катта қисмини туман ва вилоят миқёсидаги маҳаллий маъмурларнинг тазйиқи остида давлат қабул пунктига топширишга мажбур бўлинмоқда. Топширилган уруғлик дон эса уруғлик сифатида эмас, оддий арпа ёки буғдой ўрнида қабул қилинаётир. Натижада, қанчадан-қанча деҳқону мутахассиснинг елиб-югуриши эвазига етказилган қимматбаҳо уруғлик давлат қабул пунктига оддий ғалла билан аралаш-қуралаш тўкилмоқда. Бунинг устига қабул пунктида уруғлик дон учун тўланаётган харид нархи ҳам таннархни қопламаётир.

Бу соҳада хўжаликнинг ихтиёрини ўзига бериш, уруғлик донни четга сотишга имкон яратиш вақти етмадимикин?..

Пўлат ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Сурхондарё

• *Ғалла-94*

Насиянинг замони ўтиб кетди-ку, раис бува!

Бу йил сариосиёликлар 4960 гектар майдондаги ғаллани ўриб олишлари керак. Ўзингиз биласиз, ҳозир ҳамма комбайнга суяниб қолган. Сариосиёда ҳам бир йилда ғаллазорлар кескин ошгани билан комбайнлар ўттиз иккиталигича қолди. Унинг ҳам саккизтаси ишламаяпти.

Сариосиёда ғалла ўрими Жарқўрғон, Термиз туманларидан бир ой кейин бошланди. Тўғри, Сариосиёнинг Жарқўрғонга қараганда бир қадар салқинлиги бор. Аммо бу салқинлик, айтайлик, ғалланинг пишишини ҳеч замонда бир ойга кечиктириб юбормайди.

Ҳозир туманда кунлик ўрим 100 гектарга етмаяпти ва бу Сурхондарёдаги ... ёмон кўрсаткичдир. «Нега?...» деган саволга туман агрокомбинати бошлиғи Шамсиддин Орипов бундай жавоб берди: «Қишлоқ хўжалиги ҳеч кимга керак бўлмай қолди. Ҳатто ривожланган Америкада ҳам қишлоқ хўжалигига катта миқдорда дотация берилади, бизда эса...» Мен ғалла ўримининг чўзилиб кетиши билан давлат тарафидан бериладиган товон пули ўртасидаги боғлиқликдан таажжубланаман-да, ҳамсуҳбатни «ўзгартираман».

— Туман таъмир хизмати кўрсатиш идорасига борсак, ҳеч нарса йўқлигидан нолишади, — дейди Сафар Кассиров номли жамоа хўжалигининг раиси Туйғун Қурбонов.— Иккита ўрим машинаси бор эди, яна биттасини қўшни Ҳамдўстлик мамлакатидан ижарага олдик. Бу ёғи кунлар қизиб кетди. Комбайннинг бузилмаган куни йўқ. Лекин бозорда ҳамма эҳтиёт қисм бор. Ўшалар билан савдолашиб, кун ўтказиб ётибмиз. Ҳайрон қоламан: нега савдогарда нақд пулга комбайннинг ҳамма эҳтиёт қисмлари бор-у, давлат хўжаликда ҳеч нарса йўқ?

Бу хўжаликда ҳам шудгорчилар ўроқчиларнинг орқасидан эргашиб юролмаяпти. Чунки хўжаликда комбайндан чиққан сомонни бирдан майдалаб тележкага юклайдиган битта мослама бор, холос. Икки комбайннинг сомони далада ётипти. Уни йиғиштириб олиш учун юклагичлар, тележкалар, яна алланимабалолар керак. Кун эса ўтиб бораяпти.

Суҳбатимизнинг ноқулай оҳанглари кўпни кўрган Туйғун акага ўтиришмайди. Бундай пайтда ўртага муаммо қўйсангиз бўлди—суҳбатдошингиз чалғийди: Туйғун акалар бу усулдан минг марталар фойдаланган бўлса керак.

— Мана, биз гўштни ҳам, сутни ҳам, ҳатто пиёзни ҳам насияга беряпмиз. Бултур терган пахтамизнинг пулини ҳали ололганимиз йўқ.

Тўғри, ола қарғада ҳаққи бор одам олти ойдан кейин ҳам олади. Аммо биз кўрган зиённи ким тўлайди?

Менинг бундай саволларга жавоб беролмаслигимни Туйғун аканинг ўзи яхши билади, шундоқ бўлса ҳам бирон гап айтиб юбориши мумкин деб умид қилади.

Аммо мен Туйғун ака мутлақо кутмаган гапни айтаман:

— Раис, насиянинг замони ўтган. Сиз ҳам берманг. Чунки сизга ҳеч ким насияга мол бермаяпти-ку!

— Мана, ҳозир ғалла сотаяпмиз... насияга!

— Берманг...

— Ҳаддимиз борми?..

Албатта, бу мунозаранинг бир тийинга қиммат эканлигини икковимиз ҳам биламиз, билсак ҳам...

Искандар Диёров номли жамоа хўжалигининг раиси Султонмурод Сатторов билан ҳам ғалла ўрими ҳақидаги суҳбатимиз ўз-ўзидан бошқа мавзуларга бурилиб кетаверди. Раиснинг айтишига қараганда, хўжалик 30 тоннадан зиёд эртаги карам етиштирган. Йил бошиданоқ туманнинг гапга етар раҳбарлари айтишганки, сабзавотни фақат тумандаги тайёрлов идораларига бермоқ керак! Султонмуродбойнинг эрта кунда пишиб етилган карамининг ҳар килосига икки ярим мингдан нақд пул берамиз, деб харидорлар келган, аммо раҳбарларнинг топшириғи қаттиқ бўлганлиги учун раис уларни қайтарган. Охир-оқибат эса... туман агрокомбинати қошидаги тайёрлов идорасига ҳар килосини 500 сўм-купондан топширишган. Шундай қилиб, хўжалик туман раҳбарларининг кўрсатмалари асосида иш юритиб, оз эмас, кўп эмас, роппа-роса 50 миллион сўм-купон зиён кўрган. Ҳозир раис бу зарарни кимдан ундиришни билмай юрипти.

Туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Каромат Аллаевнинг айтишича, Сариосиёда ғалла ўрими август ойи бошланмасдан илгари тугар эмиш. Аммо бунинг мутлақо иложи йўқ. Шундоқ бўлса ҳам Каромат ака бўш келмайди: жанубий туманлардан комбайнлар олиб келинар экан. Лекин бошоқдаги буғдойлар ўша комбайнларни кутиб ўтирармикин? Сизни ишонтириб айтаманки, бу йил сариосиёликлар сентябрь ойида ҳам ғалла ўрадилар. Чунки, ҳозир шундай муносабатлар барқарорлашмоқдаки, ҳар ким ўзининг аравасини тортса ҳам — катта гап! Бировдан умид қиладиган замонлар ўтиб кетди.

Тожиддин РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЯНГИ ПУЛ БАРАКА КЕЛТИРАДИ

Менинг ёшим 74 да. Бухоро амири Саид Олимхоннинг ҳам пулларини кўрганман. Қолаверса, Россия ва собиқ иттифоқнинг муомалада бўлган бир неча пулларининг гувоҳимиз. Шуни айтайки, миллийлиги акс этиб турган янги пулимиз улардан минг чандон гўзал чиқибди. Яқинда Бухоро туманидаги Соли Ёдгоров номли жамоа хўжалигида фахрийларимиз йиғини бўлиб ўтди. Улар ҳам пул ва тангаларимиз ҳақида жуда ажойиб гапларни айтишдики, эшитиб кўнглингиз яйрайди.

Энди гап унинг қурбини оширишда қолди, холос. Бунинг учун эса маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришимиз керак. Янги пулимизни неча йиллаб орзу қилдик ва ниҳоят у кураш майдонига чиқди. Бугун унинг обрў-эътибор топиши, қадрланиши ўз қўлимизда эканини унутмайлик. Бунинг учун эса ишлаш ва яна ишлаш керак. Бугун бозорларимиз ҳақида қайғурилаётган экан, ўйлайманки, пулимиз келажаги яхши бўлади. У элимизга қут-барака келтиради.

Султон ОЧИЛОВ,
Бухоро туман фахрийлар кенгаши раиси.

СОВУН ЦЕХИ

КОГОН шаҳридаги ёғ тинитиш заводида совун цехи қурилиб фойдаланишга топширилди.

Уни завод қурувчилари билан биргаликда «Агрострой» тресги қурувчилари ишга туширдилар. Йигирма киши ишлаётган цехда бир суткада 8—10 тонна, яъни 27—30 минг дона совун ишлаб чиқариш мумкин.

Ҳозирча бир сменада ишлаётган цех келажакда 30 тоннагача маҳсулот бериш қувватига эга. Андижон, Каттақўрғон ва Косон ёғ тиндириш заводи мутахассислари цехни ишга туширишга катта ёрдам бердилар. Улар Когонда ишлаб чиқарилаётган совунни энг сифатли дейишмоқда.

М. ТЎХТАЕВ.

Аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш Наманган вилоятида изчил амалга оширилмоқда. «Улар тақчил қувурларни қаердан олаяпти?», дерсиз. Изланганга имкон топилади, деганларидек, бунда «АСР—ЛТД» фирмаси ишбилармонлари ва тадбиркорларининг хизмати катта бўлаётир.

СУРАТЛАРДА: 1. Фирма президенти Валижон Камолов ва фирма директори Валерий Микиртумов келгуси режалар хусусида суҳбатлашмоқда. 2. Айирбошлаш усулида қўшни мамлакатлардан келтирилган қурилиш ашёлари.

Турғунбой МАҲКАМОВ олган суратлар.

ГЕНЕРАЛ НОМИДАГИ КЎЧА.

Қорасув қишлоқ фуқаролар ўзини ўзи бошқарув органининг қарорига асосан «Роватак» жамоа хўжалиги ҳудудидаги «Советобод» кўчасига марҳум милиция генерали Қ. Эргашев номи берилди.

Ушбу тантанага бағишланган йиғилишда уни яқиндан билган кишилар сўзга чиқдилар. У туғилиб ўсган хонадонда марҳумнинг хотираси ёд этилиб, ош тортилди.

Х. ИНОЯТОВ,
Ўртачирчиқ тумани ИИБ бошлиғининг ўринбосари.

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА»ГИ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМАДА

ШУНИ ТАКЛИФ ҚИЛАМАНКИ...

Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси республикамизда қонун чиқарувчи ҳокимиятни амалга оширувчи Олий давлат вакиллик органи бўлганлиги учун Конституциявий қонун лойиҳасининг муҳокамасида халқнинг иштирок этиши уларни ватанпарварлик руҳида тарбияловчи омилдир.

Мазкур ҳужжат етти боб ва 28 моддадан иборат. Унда Олий Мажлиснинг ҳуқуқий мақоми, сайлов, ваколат муддати, ваколатлари, Олий Мажлис депутати каби масалалар батафсил акс этган.

Қонун лойиҳаси Олий Мажлиснинг иш фаолияти, ваколатлари ва таркиби, Олий Мажлис Кенгаши, қўмиталари ва комиссиялари, уларнинг ваколатларига оид бошқа асосий масалалар тўғри ва ҳар томонлама чуқур ўрганиб тайёрланган. Шу билан бирга айрим масалалар юзасидан ўз таклиф ва мулоҳазаларимизни баён этмоқчимиз.

Лойиҳанинг 5-моддаси 6-хатбошиси мазмуни тушунарли эмас, яъни лойиҳада кўрсатилган бу ҳолат Олий Мажлис депутатининг ваколатлари тўхталишига асос бўлолмайди. Шунинг учун бу модда янги таҳрирда берилиши керак.

6-модда 3-қисмдаги «сессия» сўзи ортиқча.

7-модда 3-қисми «фақатгина» деган сўздан кейин «Олий Мажлис» деган сўзлар билан тўлдирилиши керак.

16, 18-моддалардаги «бошқа» деган сўз ортиқча бўлгани учун чиқарилиши лозим.

16-модда 4-банди — «қонун лойиҳаларини умумхалқ муҳокамаси учун газеталарда эълон қилинишини ташкил қилади» деган банд билан тўлдирилиши лозим.

15-модданинг 3-қисмида Олий Мажлис Раиси ўринбосарининг ваколатлари аниқроқ ва кенгроқ қилиб кўрсатилиши мақсадга мувофиқдир.

16-моддаси 6-бандидаги «қараб чиқади» деган сўзлар «муҳокама қилиш йўли билан ҳал қилади» деб ўзгартирилиши асл ҳолатни акс эттиради.

7-банднинг 2-қисмидаги «эълон қилиниши лозим» деган сўзларни «эълон қилади» деб ўзгартириш тўғри бўлур эди.

24-модданинг биринчи бандидаги «бошқа» деган сўз чиқарилиб, «лойиҳаларини» деган сўздан кейин «мутахассисларнинг иштирокида» деган сўзлар билан тўлдирилиши лозим.

Шу модданинг 7-бандидаги «қараб чиқадилар» деган сўзларни «ўрганиб чиқадилар ва муҳокама қиладилар» деган сўзлар билан алмаштирилиши мақсадга мувофиқдир.

6-модданинг 5-хатбошиси Олий Мажлиснинг сайловдан кейинги биринчи мажлисига оид бўлганлиги сабабли уни 7-моддага кўчириш маъқул.

10-модданинг 6-хатбошисида кўрсатилган «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳужжатлари Олий Мажлис жами депутатларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади» деб кўрсатилган қонун нормаси шу модда 5-хатбошисида ҳам берилгани сабабли чиқариб ташланиши мақсадга мувофиқдир.

Шу модданинг 5-хатбошисидаги «жами депутатларининг» сўзларидан кейин «оддий» деган сўз қўшилиши лозим.

Лойиҳанинг 17-моддасида назарда тутилган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Кенгашининг таркиби белгиланган бўлиб, Олий Мажлиснинг Раёсат таркибига Олий Мажлис комиссияларининг раислари ҳам киритилиши лозим, деб ҳисоблайман.

Лойиҳанинг 23-моддаси «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қўмиталари ва комиссияларининг ҳуқуқлари» деб номланган бўлса, 24-моддада эса шу кўрсатилган органларнинг ваколатлари белгиланган. Шунинг учун лойиҳанинг 23- ва 24-моддалари бирлаштирилиши мақсадга мувофиқдир. Чунки, Олий Мажлис қўмиталари ва комиссияларининг ваколатлари уларнинг ҳуқуқлари ва бурчларидан иборатдир.

Лойиҳанинг баъзи моддаларининг янги таҳрирда берилиши талаб қилинади. Жумладан, 3-модданинг 2-хатбошиси; 5-модданинг 4-хатбошиси охирги қисмида «вафот этган тақдирда» деган сўзлардан кейин «муддатидан илгари» деган сўзлар киритилиши керак. Шу модданинг охирги хатбошисидаги «маъмурий жазога» деган сўзлар «маъмурий жавобгарликка» деб ёзилиши лозим.

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси тўғрисида»ги Конституциявий қонун лойиҳасининг кенг халқ муҳокамасидан кейин қабул қилиниши мустақил Ўзбекистонимизда қонунларнинг устуворлигини таъминлаши ва халқимизнинг бахт-саодати учун хизмат қилиши шубҳасиз.

Мамлакат ВОСИҚОВА,
профессор.

САЙЁРАМИЗ САДОСИ

ДАСТУР САМАРАСИГА ИШОНМАЯПТИ

АНҚАРА. Туркия Бош вазири Тансу Чиллер Анқарада журналистлар билан учрашувда апрель ойида қабул қилинган иқтисодий тангликдан чиқиш дастури ижобий натижа берганини айтди.

Давлат бюджети етишмовчилигини қисқартириш, турк лираси қадрини ошириш ва нархларнинг ўсиш суръатини камайтиришга эришилди, деди у жумладан.

Бироқ Тансу хоним билан ҳамма ҳамфикр эмас. Мамлакатда ҳукуматнинг иқтисодий сиёсатига норозилик намойишлари бўлиб ўтмоқда. Ана шундай намойишлардан бири Туркия ишчи касаба уюшмалари конфедерацияси — Турк-иш ва давлат хизматчилари касаба ташкилоти томонидан уюштирилди.

Тансу Чиллер намойишчилар раҳбарлари— Турк-иш раиси Байрам Мерал ва бошқалар билан музокаралар олиб борди.

ҚЎМИТА ТАРҚАТИЛАДИГАН БЎЛДИ

ЛУСАКА. Африка бирлиги ташкилоти 30 йил муқаддам Африка халқлари миллий-озодлик курашини мувофиқлаштириш мақсадида тузилган Озодлик қўмитасини тарқатиб юбориш ҳақида қарор қабул қилди.

Ташкилотнинг Дор-ус-саломдаги ваколатхонасидан олинган хабарга кўра, 15 августда Танзаниянинг Аруше шаҳрида бўлиб ўтадиган махсус сессиясида Озодлик қўмитаси ваколати бекор қилинади. Сессия ишида ЖАР Президенти Нельсон Манделанинг қатнашиши кутилмоқда.

ПРЕЗИДЕНТЛИК КУРСИСИ НАСИБ ЭТМАГАН ЭДИ

ЛАГОС. Нигерия нефть ва газ саноати ишчи-хизматчилари касаба уюшмаси ҳарбий ҳукуматга мухолиф кучлар раҳбари Мошуд Абиола озод этилиб, давлат Президенти сифатида тан олинмагунча, Нигерия иқтисодининг асоси— нефть қазиб чиқаришни тўхтатиб туришини билдирди.

Норасмий маълумотларга қараганда, М. Абиола ўтган йили Президент сайловларида муваффақиятга эришган, аммо ҳарбий режимнинг сайлов натижаларини ноқонуний, деб бекор қилиши натижасида унга Президентлик курсиси насиб этмаган.

МУХТОРИЯТДАН ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛДИ

ТЕЛЬ-АВИВ. Исроил ҳукумати 1974 йили Ливия чегараси яқинида исроилликларни ўлдиришда гумон қилинаётган бир неча фаластинликни мухторият ҳудудидан чиқариб юборди.

Исроил радиосининг хабар беришича, Фаластин Озодлик Ташкилоти аъзолари бўлмиш бу кишилар сешанба куни Ясир Арофат билан биргаликда Мисрдан Ғазо секторига ташриф буюрганлар.

МУТАХАССИСЛАР АЙИРБОШЛАШГА КЕЛИШИЛДИ

Хитой Давлат Кенгаши раҳбари Ли Пэннинг Руминияга расмий ташрифи ниҳоясига етди.

Ташриф давомида ўзаро дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш ҳақида Руминия—Хитой қўшма баёноти, Руминия ва Хитой Фанлар академиялари ўртасида ҳамкорлик тўғрисида битим, 1994—1997 йилларда ҳар икки давлат халқ таълими соҳаларида мутахассислар айирбошлаш ҳамда савдо-иқтисодий ва маданий соҳаларда ҳамкорликни кенгайтириш ҳақидаги шартномалар имзоланди.

МУНОСАБАТЛАРНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Литва сейми раиси Чесловас Юршенас расмий ташриф билан Хитойга келди.

Умумхитой халқ вакиллари мажлиси доимий комитетининг раиси Цяо Ши Чесловас Юршенаснинг ташрифи икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни янги босқичга кўтаришига ишонч билдирди. Бу тарихий воқеа парламентлараро тажрибаларни ўрганишга, сиёсий-иқтисодий, маданий ва фан-техника соҳаларида ҳамкорлик қилишга кенг имкониятлар яратиши таъкидланди.

ЧЕГАРА — УМУМДАВЛАТ ИШИ

«Чегара ҳимояси — нафақат чегара қўшинларининг, балки бутун давлатнинг асосий вазифасидир», — деди чегарачилар билан учрашувда Россия Президенти Борис Ельцин.

Давлат бошлиғи Россияга сиёсий ва дипломатик алоқалар асосидаги чегара сиёсати дастури зарурлиги ҳақида тўхталди. Унда мавжуд ҳудудий муаммоларни тинч йўл билан ҳал этиш, чегарани қўшни давлатлар билан ҳамкорликда қўриқлаш, ҳарбий куч ва воситаларни фақат энг сўнгги чора сифатида қўллаш акс этиши керак.

Бирлашган ташқи разведка бошқармаси директори Сергей Степашин эса Украина, Беларусь, Қозоғистон билан чегараларни мустаҳкамлашга шошилмаслик керак, деди. Унинг фикрича, бу давлатларнинг иқтисодий ҳамкорликка тайёр тургани аниқ. Бироқ Болтиқ давлатлари ва Россия ўртасидаги чегараларни мустаҳкамлаш зарур.

МАХСУС СЕССИЯ ЧАҚИРИЛАДИ

Беларусь Республикаси Олий Кенгаши ҳайъати 20 июль куни парламентнинг махсус сессиясини чақириш ҳақида қарор қабул қилди.

Шу куни Беларусь Президенти Александр Лукашенконинг қасамёд этиши мўлжалланмоқда.

Олий Кенгаш ҳайъати истеъфо ҳақида ариза берган Вазирлар Кенгашига Олий Кенгаш сессиясига қадар фаолият кўрсатиш вазифасини юклади.

• *Қишлоқда ислоҳот*

ҲИССАДОРЛАР АССОЦИАЦИЯСИ

ДЕҲҚОНЧИЛИК саноати мажмуида бозор муносабатлари ғивожининг дастлабки асоси — барча товар ишлаб чиқарувчилар ўртасида рақобатни вужудга келтирувчи нодавлат корхоналарини ташкил этиш, уларнинг мулкларини хусусийлаштириш ва шу жараён боис хўжалик юритишнинг кўп тизимли шаклларини яратишдир. Шу нуқтаи назардан қишлоқ хўжалигида ҳиссадорлик шаклини жорий этиш, бизнингча, айни тўғри йўлдир.

Ҳиссадорлик қишлоқ хўжалик корхоналари — ишлаб чиқаришнинг давлат шаклини бартараф этишга, деҳқоннинг ўз меҳнат маҳсули ва ишлаб чиқариш воситаларига мулкий эгалигини тиклашга ва кенгайтиришга катта имконият яратувчи янги хўжалик шакли ҳисобланади. Ҳиссадорлик хўжалигининг устав фонди ундан олдинги шаклда фаолият кўрсатган ва ҳуқуқий шахс ҳисобланган корхона ҳамда ундаги жисмоний шахсларнинг молия маблағлари ва мулкларини ихтиёрий равишда бирлаштирилиши натижасида вужудга келади.

БОЗОР ТИЗИМИНИНГ ТАРКИБИЙ ҚИСМИ

БИРИНЧИДАН, бир-бирига боғлиқ ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш бўлинмаларининг иқтисодий усуллар ва тамойилларга асосланган ҳолда уюшишлари ва хўжалик юритишлари ҳозирги моддий-техника тамали ҳамда машиналар тизимига мосланган қишлоқ хўжалик корхоналарида меҳнат тақсимоти, кооперация ва ихтисослаштиришнинг барча афзалликларидан самарали фойдаланишни сақлаб қолади. Иккинчидан, дала ва фермаларнинг ҳар бир ишчиси, қолаверса, шу хўжалик нафақахўрлари ҳам маълум суммадаги акция эгаси сифатида ижтимоий-моддий буюмлардаги ўзларига тегишли мулкка бўлган ҳақиқий ҳуқуқларини тўла тиклайдилар. Бошқача қилиб айтганда, энди деҳқон давлат мулки ва бўлинмас фондга асосланган колхоз-совхоз ишлаб чиқаришидан фарқли ўлароқ қишлоқ хўжалик корхоналарининг асосий восита ва буюмларида ўз ҳиссасига эга бўлган ҳақиқий хўжайинига айланадилар. Учинчидан, тақсимот муносабатлари тубдан ўзгаради. Акция эгаси ўзининг мана шу қимматбаҳо қоғози ҳисобига дивидент фондидан белгиланган ҳиссасини олишда кафолатланган ҳуқуқга эгадир. Деҳқон акция орқали умумий даромаддан ўз ҳиссасини олиш эвазига ўзининг мулкий ҳуқуқларини амалга оширади. Бу ҳисса бевосита сарф қилган меҳнатига оладиган ҳақдан ташқари устама даромад манбаи эканлигини алоҳида таъкидлаш жоиздир. Тўртинчидан, ижтимоий-моддий бойликнинг маълум бир қисмининг ҳақиқий эгаси сифатида акционер (ҳиссадор) ассоциациядан чиқиб кетиш пайтида ўзига тегишли пайни олади ва унинг ёрдамида ўзининг янги фаолиятини очиш имкониятига эга бўлади. Демак, шу асосда янги иш жойларининг вужудга келиши ва кенгайишига шароит яратилади. Бинобарин, акцияонерлаш бозор тизимининг таркибий қисми сифатида агросаноат мажмуида ва унинг тармоқларида, айниқса, қишлоқ хўжалигида ҳам кенг ёйилиши лозим бўлган жараёндир.

КОЛХОЗНИ ҲИССАДОРЛИК ХЎЖАЛИГИГА АЙЛАНТИРИШ ТАЖРИБАСИ

ЎЗБЕКИСТОН бозор ислоҳотлари илмий-тадқиқот институтининг бир гуруҳ олимлари Чиноз туманидаги «Гулзоробод» жамоа хўжалиги раҳбар-мутахассислари билан биргаликда жамоа хўжалиги тамалида акционерлар (ҳиссадорлар) ассоциациясини тузишга доир услуб ва зарурий ҳужжатлар тўпламини ишлаб чиқдилар. Бу хўжалик пахта-чорвачилик йўналишида фаолият кўрсатиб, 700 гектар суғориладиган ерга ва 430 бош қорамолга эга бўлган, меҳнат ресурслари билан юқори даражада таъминланган меҳнат жамоасидир. Ҳосилдорлик ва иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ўрта даражадаги хўжаликлар қаторига киради. Шу хўжалик мисолида Низомлар, хусусийлаштиришда қатнашувчи ҳар бир аъзога тўғри келадиган пай суммаси, ташкилий-ишлаб чиқариш ва бошқариш таркибий тузилмалари, ишлаб чиқаришни мувофиқлаштиришнинг ички хўжалик тамойили, акциялар сони ва бир акциянинг энг қуйи (номинал) қиймати ҳамда ҳокимиятда акционерлар уюшмасини расмийлаштириш учун керакли барча ҳужжатлар тайёрланди.

Низомда айтиладики, тузилаётган ушбу ҳиссадорлар ассоциацияси очиқ типдаги масъулияти чекланган ҳуқуқий шахсдир. Унинг асосий мақсади — ишлаб чиқариш самарадорлигини ва ҳиссадорларнинг маънавий-моддий турмуш фаровонлигини юксалтиришдан иборат.

Ҳозирги кунда ассоциация таркибида 9 та пахтачилик, биттадан дончилик ва мева-сабзавот ширкатлари ҳамда хусусийлаштирилган чорва фермаси, марказий таъмирлаш устахонасига эга машина-трактор парки фаолият кўрсатмоқда. Ҳар бир ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш бўлинмалари иқтисодий ва ҳуқуқий мустақил ҳамда ўз Низоми, муҳри, тамғаси ва банкда алоҳида ҳисобига эга.

Хўжаликда восита ва буюмларни хусусийлаштиришнинг бепул тақсимлаш йўли танланди. Чунки яратилган мулк асосан шу жамоа аъзолари меҳнатининг маҳсулидир. 1993 йил баҳолари бўйича ишлаб чиқариш воситаларининг умумий қиймати 1,2 млрд. сўмга тенг. Чиқариладиган акцияларнинг қиймати асосий воситалар ва буюмларнинг умумий қиймати миқдорида белгиланди. Ҳар бир аъзога тўғри келадиган пай суммаси унинг иш даври ва меҳнатининг мураккаблик даражаси (ихтисос)ни эътиборга олган ҳолда аниқланди. Бинобарин, қўл меҳнатида банд бўлган ишловчилар меҳнати бир (1) бирликка, сувчиларники — 1,25, механизаторларники — 1,5, ҳосилот, зоотехник ва бошқа олий маълумотли бош мутахассисларники — 2,0 бирликка тенг деб олинди. Ишлаган даври бўйича ҳам коэффициентлар белгиланди. Бунда 10 йилгача иш даврига эга бўлганларга бир бирлик, 11 йилдан 20 йилгача ишлаганларга 1,3 ва 20 йилдан ортиқ ишлаганларга 1,5 бирлик белгиланди. Бундай тақсимлаш ижтимоий адолат тамойилларига мос келади. Хўжаликнинг моддий-техника тамалини яратишга қўшган ҳиссасига қараб, ишчиларнинг оладиган акциялари миқдори ҳам кўп ёки кам бўлиши мумкин.

Мулкни хусусийлаштириш ва ишчиларнинг ундаги ҳиссасини аниқлашда нафақахўрлар ҳам эътибордан четда қолишмаган. Улар хўжаликда 480 дан кўпдир. Нафақахўрларнинг хусусийлаштирилаётган мулк қийматидан умумий ҳиссаси деярли 20 фоиз. Бундан ташқари уларнинг оладиган акциялари миқдори хўжаликда ишлаган меҳнат даврларига нисбатан табақалаштирилган. 10 йилгача ишлаб нафақага чиққан ишчилар—0,2, 10 йилдан 20 йилгача — 0,3, 20 йилдан 30 йилгача — 0,4 ва 30 йилдан юқори — 0,5 акция номиналига эга бўладилар. Бир кишига тўғри келадиган даромад меҳнат даври ва малакаси коэффициенти билан ҳисобланганда 1,8 — 2,3 млн. сўм-купонгача етади.

Ҳар бир деҳқоннинг ва мутахассиснинг меҳнат даври ва нафақахўрларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда 500 тагача акция номинали олинади ва хўжалик ишчиларига бўлиб берилади. Бундан ташқари айланма воситалар ва пул маблағлари билан таъминланган 120 акция хўжаликнинг ҳисоб счётида заҳира сифатида қолдирилиб, кичик корхоналар ёки бошқа объектларни ташкил этиш мақсадига хизмат қилади. Бундай бўлинмалар ҳар йили иқтисодий самарадорликни 25 фоиз оширишни кафолатлайди.

«Гулзоробод» жамоа хўжалигини акционерлик уюшмасига айлантиришда жамоа хўжалиги ва қишлоқ хўжалигининг хусусиятлари эътиборга олинган. Хўжаликнинг меҳнат жамоасига муддатсиз фойдаланишга берилган ер асосий бойлиги ҳисобланади ва у давлат мулкидир. Ер — ҳамма бойликларнинг асосий манбаи. Шунинг учун ҳам эркин муомалага фақат 12 фоиз акция қўйилган, уларнинг эркин сотилиши эса акционер уюшмасига фойда келтирувчи қайта ишловчи тармоқлар ва мақсадли фондлар яратишга қаратилган.

У ёки бу сабаб туфайли қайтарилган акциялар бошқарув кенгаши қарори билан ким ошди савдосига қўйиб сотилади.

Ассоциация Уставида кўрсатиб қўйилганки, акциялар бошқарувнинг рухсати билангина сотилади. Бундай қарор қишлоқ хўжалиги корхонаси бутунлигини сақлаб қолиш ва ташқаридан пулдор шахслар томонидан бўладиган номақбул хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш мақсадида қабул қилинган.

Уставда акция сотиб олишга қизиқтирувчи шартлар кўзда тутилади. Чунончи, чиқариладиган акциялар колхозчилар ўртасида бепул тарқатилади ва умумий мулкда ўз аксини топади. Лекин бунга чорвачилик фермасини хусусийлаштиришда чиқарилган акциялар кирмайди. Уставга биноан акция эгалари уюшмадан чиқиш пайтида ўз акциясининг номинал қийматига эга бўлишади. Бу янги ишлаб чиқаришни ташкил этиш, аҳоли зич яшайдиган ҳудудларда одамларни иш билан таъминлаш имконини яратади.

Яна бир хусусияти шуки, акционерлар уюшмасига янги кирувчи шахс акцияни номинал қиймати бўйича сотиб олади. Лекин уюшма уч йил ишлагандан кейингина дивидент олиш ҳуқуқига эга бўлади. Бу вазият Уставда кўрсатилган бўлиб, уюшма акцияларидан ноқонуний фойдаланишга йўл қўймасликка қаратилгандир.

ИЧКИ ТАМОЙИЛ

ИЧКИ ХЎЖАЛИК тамойили ишлаб чиқариш бўлинмаларининг ўзаро муносабатларини бошқаради, шунингдек маҳсулот ишлаб чиқариш, даромадларни тақсимлаш, ички хўжалик хизматлари ва маҳсулотларга баҳолар белгилаш, шартномавий топшириқларнинг бажарилиши учун жавобгарлик масалаларида ишлаб чиқарувчилар ўртасидаги ўзаро муносабатларни аниқлайди.

Ички хўжалик тамойили акционер уюшмаси бошқаруви кенгаши томонидан ишлаб чиқилади ва тасдиқланади. Бошқарув кенгаши таркибига уюшма раиси, унинг икки муовини, ширкатлар раҳбарлари, бош мутахассислар, касаба уюшмаси ва меҳнат жамоаси кенгаши раислари киритилади: жами — 19 киши.

Ички тамойил жуда оддий тузилган бўлиб, ички бўлинмалар, ширкатлар ва ўзини ўзи қоплаш омили асосида ишловчи бошқа бўлинмалар мустақиллигини таъминлайди. Ички хўжалик тамойилининг махсус Низомида моддий рағбатлантиришни таъминлаш мақсадида «Самарали меҳнат учун —юқори иш ҳақи» таомили асосида ишлаш кўзда тутилади.

«Гулзоробод» акционерлар уюшмаси ички хўжалик тамойили амалда қуйидаги иқтисодий дастаклар орқали амалга оширилади:

1. Ҳар бир ширкат мустақил ва ҳуқуқий шахс сифатида ишлаб чиқарган маҳсулоти ва даромадининг эгасидир. У ўзининг ҳамма ишлаб чиқариш ҳаражатларини ўз фойдаси ҳисобидан қоплайди.

2. Ижтимоий суғурта ва ишсизлик фондига иш ҳақи фондига нисбатан 42 фоиз миқдорида маблағ ажратади, шунингдек республика қонунларида кўзда тутилган солиқлар ва бошқа тўловларни тўлайди.

3. Ассоциациянинг марказлашган фондига умумий тушум ва бошқа даромадлар ҳисобидан 12—18 фоиз миқдорида ажратма тўлайди.

Ушбу фонд умум ишлаб чиқариш воситаларидан фойдаланишга, кенгайтирилган такрор ишлаб чиқариш учун капитал қўйилмалар, ижтимоий чора-тадбирлар ўтказиш, ер мелиорациясига ва марказий бошқариш девонини сақлашга сарфланади. Бу фонднинг 50 фоизини дивидент фондига ажратиш тавсия этилади. Умуман эса ажратма миқдори ва дивидент фондини ташкил этиш уюшманинг ишлаб чиқариш ва иқтисодий вазиятлардан келиб чиққан ҳолда бошқарув кенгаши томонидан камайтирилиши ёки кўпайтирилиши мумкин.

4. Ички хўжалик тамойили Низомида ассоциация билан баъзи ички ишлаб чиқариш бўлинмалари ўртасидаги ўзаро муносабатларни табақалаштириш шартлари кўзда тутилади. Масалан, ҳар бир деҳқончилик бўлинмасидан марказлашган фондга ажратмалар миқдори ер сифати, сув таъминоти ва бошқа объектив омиллар ҳисобга олинган ҳолда камайтирилиши ёки кўпайтирилиши назарда тутилган.

Ҳиссадорлик фермаси озуқа билан пахта-озуқа алмашлаб экиш тизимида ишловчи бригада томонидан шартнома асосида таъминланади. Ушбу бригадаларда етиштирилган ем-хашак норматив таннарх асосида ва 5 фоизли устама нарх билан сотилади. Ем-хашак норматив таннархи ва белгиланадиган устама нарх нормаси бошқариш кенгаши томонидан тасдиқланади. Чорвачилик фермаси олаётган фойданинг камлигини ва тармоқнинг хусусиятини ҳисобга олиб, марказлашган фондга чорва маҳсулотларини сотишдан тушган тушумдан 7 фоиз миқдорида ажратмалар ажратилади.

Марказий таъмирлаш устахонаси (МТУ)га эга механизация ширкатининг таркибига қурилиш бригадаси ҳам кириб, улар шартнома асосида таъмирлайди, чорвачилик ва деҳқончилик ширкатларига транспорт хизматлари кўрсатади, бу хизматлар тасдиқланган таъриф ва нархлар бўйича баҳоланади. Шуни ҳисобга олиб ширкат хизматлари таъриф баҳолари таркибига фойда киритилмаган. Ширкат марказлашган фондни ташкил этишда четга кўрсатилган хизмат ва ишлардан тушган тушумлардан 10 фоиз миқдоридагина ажратма тўлайди.

Ишлаб чиқаришнинг дастлабки звеноларида ички хўжалик тамойили ширкат томонидан тартибга солинади. Хўжаликнинг деҳқончилик ва бошқа тармоқларида ишлаб чиқариш бўлинмалари ижарачи оила ва оила-қариндош гуруҳлари асосида фаолият кўрсатишлари тавсия этилади. Уларнинг меҳнат ҳақлари ишлаб чиқаришнинг пировард натижасига тўлалигича боғлиқ бўлиб, у маҳсулот сифати ва ҳосилдорликка қараб аниқланади. Йил давомида ишловчиларга иш ҳақи фондидан 60—70 фоиз миқдорида аванс бериб борилади. Йил охирида эса қайта ҳисоб-китоб ўтказилиб, тушумдан ҳамма харажатлар чегириб ташланиб, қолган фарқ ишчиларга берилади.

Ички хўжалик муносабатларини бошқариб турувчи ҳуқуқий ҳужжат шартнома ҳисобланади, шартномани бузганлик учун эса моддий жавобгарлик белгиланган.

ҲАҚИҚИЙ МУЛКДОРЛАРНИ ЮЗАГА КЕЛТИРАДИ

Ассоциациянинг самарадорлиги фақат ишлаб чиқариш бўлинмалари эришган иқтисодий мустақиллик, сармоялардан фойдаланиш имкониятлари кенгайганлиги, ишбилармонлик билан шуғулланиш билангина аниқланмайди. Энг асосийси, ҳар бир акционер мулк эгаси сифатида воситалар ва бошқа мулкнинг бутунлиги учун қайғуради. У моддий-техника тамалининг кенгайишидан ва самарали фойдаланишдан манфаатдор. Чунки бу шароитда акциялар сони ва қиймати ошиб боради. Деҳқон ишлаб чиқариш воситаларига дивидентлар орқали эгалик қилиш ҳуқуқига эга.

Муҳими, акционерлик уюшмаси ҳақиқий мулкдорларни юзага келтиради, уларнинг ҳуқуқларини мустаҳкамлайди, маъмурий буйруқбозлик тизимидан тезроқ қутулишга ва бозор муносабатларига ўтиш асосида ишлаб чиқаришни ривожлантиришга кенг имконият яратилади.

Ф. ҚАЮМОВ,
деҳқончилик саноати мажмуида бозор ислоҳотлари илмий тадқиқот институти ректори.

Қ. ЧОРИЕВ,
институтнинг бўлим бошлиғи, иқтисод фанлари доктори.

М. АБДУКАРИМОВ,
«Гулзоробод» ҳиссадорлар ассоциацияси бошқаруви раиси.

• **«Халқ сўзи» рейди**

БУХОРО БОЗОРЛАРИДАЯМ ТАРТИБ ЎРНАТИЛАЯПТИ, АММО...

Биз яқинда шаҳардаги ёпиқ бозорда бўлиб, юз бераётган ўзгаришларга турли тоифа кишиларининг муносабатларини ўргандик:

Тўймурод АЛЛАЕВ, Тўқимачилик тумани ички ишлар бўлимига қарашли 1-милиция участкаси бошлиғи:

— Епиқ бозордаги тартиб-интизомни бизнинг ходимларимиз назорат қилишади. Асосий савдо расталари тўртта туман деҳқонларига бўлиб берилди. Энди улар ўзлари етиштирган маҳсулотларни бемалол, қийналмай сотишлари мумкин. Бугунги кунда Жондор, Ромитон, Пешку, Вобкент ҳамда Бухоро туманларидан келадиган деҳқонлар учун алоҳида автобуслар қўйилган. Улар олиб келган маҳсулотини сотиб бўлганларидан сўнг ўша автобусларда уйларига қайтадилар.

Яна бир фикр: солиқ инспекцияси ходимларининг кўпи ҳужжат тўлдиришни билмайди. Тўғриси, милиция ходимисиз ишлай олмайдилар. Ахир ўзимизнинг ишимиз ҳам оз эмас. Демоқчиманки, ҳамма соҳада ишни пухта биладиган ва камкўстсиз бажарадиганлар ишласин.

Омон ҲАМИДОВ, вояга етмаганлар билан ишлаш инспекцияси инспектори:

— Мен бир нарсага ҳайронман, солиқ инспекцияси эндигина 16 ёшга кирган болаларга ҳам патент бераверади. Масалан, Бухоро шаҳридаги Навоий номли мактабнинг 10-синф ўқувчиси Отабек Нуриев «Чорминор» кўчаси 89-уйда яшайди. Кўчада айрон сотиб ўтирганда ушланди. Унинг қўлида бу айрон ичишга яроқли ёки яроқсизлиги ҳақида ҳеч қандай ҳужжат йўқ. Шу мактабнинг 9-синф ўқувчиси Ботир Маърупов яхна ичимликлар билан савдо қилиб ўтирибди. Унинг ҳам санитария рухсатномаси йўқ. Бозор уммонига шўнғиб кетган кўпгина ўсмирлар ўз манфаатларини ҳамма нарсадан устун қўйишмоқда. Бунинг оқибати нималарга олиб келиши маълум.

Зайнаб БОБОЖОНОВА, Ромитон туманидаги «Нурафшон» жамоа хўжалиги аъзоси:

— Мен сотиш учун ошкўклар, саримсоқ ва бошқа майда-чуйдалар олиб келдим. Биласизми, олдин бозорнинг бир чеккасига зўрға ўрнашардим, ҳозир алоҳида жой қилиб беришди. Маҳсулотларимизнинг ҳаммаси ўз боғимиздан.

Нор НАСРИЕВ, Жондор тумани:

— Бозорга олхўри олиб келувдим. Уни бор-йўғи 2-2,5 минг сўм-купондан сотаяпман. Қаранг, олдин маҳсулот олиб келолмасдик, ҳозир автобус олиб бориб, олиб келади. Йўлкира 2 минг сўм-купон, холос. Бизга шундай шароит яратиб берганлар ҳам барака топсинлар.

Вали ЭРНАЗАРОВ, Пешку туманидаги «Маданият» жамоа хўжалиги:

— Шаҳарлик қассоблар бир кило гўштни 20-22 минг сўм-купондан сотаётган бўлса, биз — 18 мингдан, шу тариқа бозордаги нарх-навони туширишга имкони борича ҳисса қўшяпмиз.

* * *

Ҳақиқатан ҳам вилоят туманлари Бухоро бозорларидаги нарх-навони туширишга катта ёрдам беришмоқда. **Аммо кўпгина деҳқонлар бозор маъмурияти, паттачилари ишидан қониқишмаяпти.** Шу куни биз ҳам баъзи бир саволларимизга жавоб олиш учун бозоркомни излаб тополмадик. Вилоят солиқ инспекциясига телефон қилиб, тутолмадик. Тўқимачилик тумани солиқ инспекцияси бошлиғининг муовини бир пайдо бўлди-ю, яна «йўқолиб» қолди.

Ҳарқалай, ёпиқ бозордаги нарх-наво олдинги кунларга нисбатан анча пасайган. Олибсотарлар, текинхўрлар деярли кўринмайди. Харидорлар маҳсулотларни арзон нархларда харид қилаётганларидан мамнун. Илгари кимларнингдир текин даромад манбаи бўлган бозор эндиликда ҳалол рақобат масканига айланяпти.

Маннон ОТАБОЙ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳамкорлик робиталари

ФРАНЦИЯДА МАЛАКА ОШИРИЛАДИ

Ўзбекистондаги олий ўқув юртларининг ўқитувчиларидан бир гуруҳи Франциянинг Гренобл шаҳрида малака оширишга киришди. Бир ой давом этадиган машғулотларда Фарғона, Самарқанд ва Андижон университетлари вакиллари шуғулланади. Мамлакатларимиз ўртасидаги маданий ҳамкорликни амалга ошириш юзасидан кўп иш қилаётган Франциянинг республикамиздаги элчихонаси уларга ана шундай имконият яратиб берди.

Элчихонада француз тилшунослик маркази ташкил этилган. Бу ерда олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, талабалар, мактаб ўқитувчилари малака оширадилар. Компьютерлар, ўқув ва услубий адабиётлар кутубхонаси, видеокассеталар ҳамда ўқитишнинг бошқа воситалари уларнинг ихтиёрига бериб қўйилган. Тошкентдаги француз тилшунослик маркази француз тилини ўрганиш ва ташвиқ қилишнинг таянч пунктига айланди. Бу ерда таълим беришнинг янги усуллари ўзбек мактаблари ва олий ўқув юртлари амалиётига йўлланма олади.

Андижон, Бухоро, Тошкент, Нукус ва республиканинг бошқа шаҳарларидан ўн олти нафар мактаб ўқитувчиси Франциянинг Руан шаҳридаги тилларни ўқитишнинг аудиовизуал усуллари марказида малака оширди. Ўзбек ўқитувчиларининг Гренобл шаҳрига бу сафари ҳам икки мамлакат ўртасида маориф соҳасидаги алоқаларни чуқурлаштиришга хизмат қилади.

Ез охирида Ўзбекистоннинг турли вилоятларидан яна ўн бир нафар ўқитувчи малака ошириш учун Францияга боради.

Л. СТРУННИКОВА,
(ЎзА мухбири).

ЧОРАСИНИ ТОПСА БЎЛАДИ

Вазирлар Маҳкамасида бўлган мажлисда ёзнинг жазирама кунларида чанқовбосди ичимликлар, маъдан сувлар давлат дўконларида эмас, балки рухсатномаси бўлмаган шахслар томонидан ғайри қонуний равишда сотилаётгани қаттиқ танқид қилинган эди.

Бу масала Сурхондарё вилоят ҳокимлигида атрофлича муҳокама этилди ва чора-тадбирлар белгиланди. Ҳозир Термиз шаҳри бозорлари, аҳоли гавжум жойларда, бекатларда чанқовбосди, ичимликлар савдоси йўлга қўйилди, аммо дўконларда минерал сув ҳамон йўқ. «Сурхонсавдо» концерни йилнинг биринчи ярмида 880 минг шиша минерал сув сотиши керак эди. Аммо режанинг ярми ҳам бажарилмади. Концерн раҳбарлари шиша идиш йўқлигини баҳона қилди. Улар бошқа юртдан келтириладиган идишларга кўз тикиб, мавжуд имкониятдан тўла фойдаланмаётир: шаҳардаги ҳар бир хонадондан камида 10—15 та бўш шиша идиш топилади. Уни йиғиштириб олишни ташкил этиш учун эса ҳафсала керак, холос.

Ч. ТЎХТАЕВ,
ЎзА мухбири.

• ТИББИЁТ ОЛАМИ

ТЎРТ МУЧАНГИЗ СОҒ БЎЛСИН!

Ногиронларнинг меҳнат қобилиятини аниқлаш ва тиклаш институти (ЎзНМҚАТИ) директори, медицина фанлари номзоди Ж. Ю. НАЖМИДДИНОВ билан суҳбат

— Жамолиддин Юсупович, институт ўз йўналиши жиҳатидан республикада ягона ҳисобланади. У қай жиҳатлари билан фарқланади?

— Ногиронларнинг меҳнат қобилиятини аниқлаш ва тиклаш институти нафақат Ўзбекистон, балки Марказий Осиё давлатларидаги ягона илмий маскан бўлиб, республикада ногиронлик аҳволи, ногиронларга кўрсатилаётган хизмат савияси, уларни тиббий, ижтимоий қайта тиклаш, фойдали меҳнатга жалб этиш ва ишга жойлаштириш муаммолари билан шуғулланади. Институт ижтимоий таъминот вазирлигига қарашлидир. Яна шуни таъкидлаб ўтиш кераки, илмгоҳимиз тиббий-меҳнат экспертиза соҳасида ҳам илмий-услубий марказ бўлиб, ижтимоий таъминот тизимидаги барча муассасаларга илмий, амалий ва услубий ёрдам бериб келади ва шу тизимдаги шифокор-мутахассисларни тайёрлашда, уларнинг малакасини оширишда муҳим аҳамият касб этади. Бизнинг 200 га яқин ходимимиз республикада истиқомат қилаётган қарийб 480 минг ногиронга кўрсатилаётган тиббий, ижтимоий ва маиший ёрдамни такомиллаштиришга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Даргоҳимизда юқори малакали, бой тажрибага эга мутахассислар, илмий ходимлар, шифокорлар ишлашади.

1993 йилдан бошлаб Тошкентдаги йирик ишлаб чиқариш ташкилотлари билан шартномалар тузиш асосида иш олиб бормоқдамиз. Жумладан, 1-ун комбинати, яхна ичимликлар комбинати, лак-бўёқ заводи шулар сирасидандир. Ушбу корхоналарнинг ишчиларини кўрикдан ўтказамиз, улар эса бизга асосан таъмирлаш ишларини бажаришда ёрдам кўрсатишмоқда.

— Клиник касалхона ҳақида ҳам бироз тўхталсангиз...

— Шифохонанинг оёққа туришида бу даргоҳга кўп йиллар давомида раҳбарлик қилган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор Мирзабек Дўсмуродовнинг хизматлари катта. 150 беморга мўлжалланган ички касалликлар бўлимида ўпка, юрак-томир ва ошқозон-ичак касалликлари билан хасталанган бемор ва ногиронларни ҳар томонлама текшириб, тиббий даволаш муолажалари ўтказилади. Бўлимга тиббиёт фанлари номзоди, катта илмий ходим Абдусамат Абдусаломов раҳбарлик қилади. Бўлим қошида махсус кардиология бўлинмаси мавжуд бўлиб, унга республикамизнинг таниқли олимларидан бири, профессор Темур Жалолов бошчилик қилади. Жарроҳлик бўлими эса 75 ўринга мўлжалланган бўлиб, унга тиббиёт фанлари номзоди Мирмуҳиддин Мироллимов раҳбарлик қилади. Ҳозир бўлимда йирик бўғимлар остеодистрофиқ хасталиклари, жароҳатлар асорати, ортопедик ҳамда пронтологик хасталиклар билан касалланган, республикамизнинг барча ҳудудларидан келган бемор ва ногиронлар жарроҳлик йўли билан даволанмоқда.

«Халқ сўзи» мухбири Лобар ҚЎЧҚОРОВА суҳбатлашди.

АҲОЛИГА ЕНГИЛЛИК

Ойқор ва Новқа аҳоли пунктларида туман жамғарма банкининг янги шохобчалари очилди. Аҳолига намунали хизмат қилиш мақсадида очилган шохобчалар иш режими асосида ишламоқда.

«ТОНГ» ИШ БОШЛАДИ

Ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш, сақлашни янада яхшилаш учун зарур жиҳоз ва аслаҳалар билан таъминлаш, четдан келтирилаётган моллар билан айирбошлашни шу кун талаблари даражасига кўтариш ва корхона ҳамда ташкилотларни зарур техника воситалари, нефть маҳсулотлари, халқ истеъмоли моллари билан узлуксиз таъминлаш мақсадида, туманда «Тонг» ҳиссадорлик жамияти иш бошлади.

Файзулла БОБО ДЎСТ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Бахмал тумани.

Риштон туманидаги Алишер Навоий номли хусусий ҳиссадорлик жамияти ва деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасида ташаббускорлик, халқ фаровонлиги учун курашиш, ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялаш борасида изчил ишлар олиб борилмоқда.

Мазкур уюшманинг «Дашт» деҳқон-фермер хўжалиги соҳибкорлари бу йил 1,5 гектар майдонда деҳқончилик қилишиб, давлатга 112 ўрнига 200 тонна мева топшириш учун астойдил тер тўкмоқдалар. Бу йил хўжаликда 30 тонна ўрик қуритилиб, баргак қилинади. Ўрик қуритишни ташкил этиш учун Тожикистоннинг Конибодомидан мутахассис Эргашали Ҳасанов таклиф қилинди. Эргашали хўжаликнинг Рўзихон Йўлдошева, Умидахон Маҳкамова каби аъзоларига ўрик қуритиш ишларини пухта ўргатаётир.

СУРАТЛАРДА: Риштон туманидаги Алишер Навоий номли хусусий ҳиссадорлик жамиятлари ва деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасига қарашли «Дашт» деҳқон-фермер хўжалиги аъзолари Рўзихон Йўлдошева, Умидахон Маҳкамовалар тожикистонлик мутахассис Эргашали Ҳасанов билан. Ўнгдаги суратда эса хўжаликнинг илғор аъзоси Ҳилола Маматқулова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган суратлар.

Қўшиқ бўлгим,
Табассумли лабларда,
Ҳаёт бўлгим,
Нур таратиб қалбларда,
Оташ бўлиб
Шеърингизда яшарман,
Севги бўлиб
Меҳрингизда яшарман!

«ҚЎШИҚ БЎЛИБ ЯШАЙИН ДЕЙМАН»

Нур ва меҳр билан йўғрилган бу ҳароратли сатрлар таниқли шоир Нормурод Нарзуллаев (Нарзий) қаламига мансуб. У қирқ йиллик сермаҳсул ижоди ва катта ижтимоий фаолияти билан ўзбек адабиётига баракали хизмат қилиб келаётган шоирларимиздан биридир. Шоирнинг номи ва китоблари суюкли Ўзбекистонимиздан ташқарида — қардош давлатлар ва хорижий мамлакатларда ҳам яхши таниш. Зотан, унинг «Ғазалхон эл булбулни ҳам лол қолдирар, Шоир кўнгли жаҳон кезса ашъор сабаб» деб куйлаши бежиз эмас.

Нормурод Нарзий қўшиқнавис шоир сифатида, айниқса, машҳур, у элнинг назарига тушган, қалбини забт этган қаламкашларимиздан, унинг шеърларига таниқли мусиқа усталари томонидан басталанган қўшиқлар машҳур ҳофизларимиз, истеъдодли ёш хонандаларимиз тилидан тушмай баралла янграб турибди. Она Ўзбекистонни, унинг гўзал табиати ва меҳнатсевар элини тараннум қилувчи, дўстлигимиз ва қардошлигимизни улуғловчи, эзгуликни, меҳр-муҳаббатни, вафо ва садоқатни мадҳ этувчи қалб ашъорлари қанотли қўшиқларга айланиб кетганлиги оддий ҳақиқатдир. Ҳа, шоир бир шеърида «Қўшиқларим — умрим дастхати, Қалблар битган хотиротларга» деб нидо қилар экан, минг бор ҳақлидир. Қўшиқ, куй, шеър кирган хонадонда яхши кайфият яшайди, ҳаёт яшнайди, қайғу қочади, кулгу ўрнашади, келажакка умид тарк этмайди, яшаш ва курашиш иштиёқи сўнмайди.

...Шоир умр довонларидан бардам одимлаб, сернаво из қолдириб 60 ёшга тўлди. Кўнгил боғида унган сархил чечаклар, атиргуллар, райҳонлар бу умр бўстонининг армуғонидир. Дарвоқе, шоир Нормурод Нарзийнинг ўзи ҳам қалб эътирофи билан бу ҳақиқатни тасдиқлаб турибди:

Нарзий, куйла муҳаббатдан,
Садоқатдан шўх ғазаллар,
Умринг ширин, бахтинг тайин
Қўшиқ, садолар бор учун!

Тингла, ҳаёт, куйчи ўғлинг дил розини! «Қўшиқ бўлиб келдим дунёга, Қўшиқ бўлиб яшайин деймаи» дея орзу қилади шоир. Иншооллоҳ, шоиримизнинг муродлари ҳосил бўлғай!

Абдулла ОРИФ,
Ўзбекистон халқ шоири.

Нормурод Нарзуллаев

ВАТАН ТУЙҒУСИДАН АЗИЗ НИМА БОР?

Ватан туйғусидан азиз нима бор?
Онадай муқаддас, табаррук—тупроқ.
Фарзандсиз онага дунё мангу тор,
Зимистон бўлади ёнмаса чироқ.
Киндик қони томган жой — Ватан, аслидир,

Она, Ватан—танҳо, юрак—ягона!
Икки ишқ бир дилга сиғганми, ахир,
Томи тилло кошона ҳам менга бегона!
Номус, ори билан тирик мард одам,
Нафс йўлида уни қилурлар қурбон,
Қушлар ҳам инига талпинар ҳар дам,
Тирик жон бор экан, даркор ошён.
Ватанни сотмоқ бу — номусни сотмоқ,
Ким ҳазар қилмайди батанфурушдан.
Уйини тарк этмоқ — ботқоққа ботмоқ,
Номардлар чиқади ватанфурушдан!
Ватангадоларга қўл бериш мумкин,
Бир сиқим тупроқ, деб жовдирар кўзи.
Жонини беришга тайёрдир, балким,
Насиб этган куни Ватан нон-тузи!
Айтинг, ким дўстлар дер ватанфурушни,

Унинг на ирқи бор, на миллати бор.
Элни юз ўгирар (қилмиш-қидирмиш!),
Оқпадарлар бўлган четда ҳору зор!
Қиморбоздан унинг нима фарқи бор,
Ютқизса, тикармиш хотинини ҳам.
Ватанфурушлардан худо ҳам безор,
Дарди бедавони кутар жаҳаннам.
Қутлуғ остона ҳам бадномга нопок,
Нон-туз кечирмагай, кечирмас иймон.
Бор ҳақиқат этмиш қалбимни чок-чок,
«Ҳайвон инсон бўлмас, шайтондир — шайтон!».

ҲАКИМЛАРГА МУРОЖААТ

Тўрт гуруҳга бўлишар ҳамон,
Одам қонин доно ҳакимлар.
Бу жумбоқни ўйлаган замон
Хаёлларим нотинч одимлар.
Бир юракда қон қайнаб ётар,
Бир юракдан чиқар отилиб,
Бир юракка бир севги сиғар,
Муҳаббатни бўлмайди бўлиб.
Бир юракда йўқ-ку тўрт севги,
Бўлинарми юрак тўрт бўлак?!
Инсонда бор тўрт нозик сезги,
Тўрт сезгига соқчидир юрак.
Қалбда бор-ку битта муҳаббат,
Бўлинарми муҳаббат тўртга?!
Севги қандоқ қилуркан тоқат,
Ким кўнади бундоқ журъатга?!

Одамларнинг қонига боқиб,
Ажратамиз гуруҳ ва гуруҳ.
Буни қалбим айлайди таъқиб,
Ва кечирмас бизни оппоқ руҳ!

Тўрт гуруҳга бўлишар ҳамон,
Одам қонин доно ҳакимлар.
Бу жумбоқни ўйлаган замон,
Хаёлларим нотинч одимлар.

ШУКРОНА АЙТИБ

Излаб-излаб юрадим, бекам, гулойим,
Сени етказди менга эгам, худойим,
Малоҳатда ягона, ўктам, мулойим,
Ишқ қўшиғин куйлайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб,

Қир-адирда болалар, майсалар кулса,
Субҳидамда шабнамга ёр юзин ювса,
Шамол қувиб изидан бўсалар олса,
Сочларини силайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб,

Нозик қадди-бўйига ҳеч кўз тегмасин,
Беқасам ёр камзулин нуқра тугмасин —
Бегона қўл адашиб зинҳор узмасин,
Эркам, сизни ўйлайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб,
Талпинаман, соғиниб ёр висолига,
Ҳамдам бўлиб яшайман бахт-иқболига,

Қолмайин деб ишқининг мен уволига,
Севги созин созлайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб,
Муҳаббатнинг бўлурми кечми, эртаси,
Ўқитилар бир умр ҳаёт, ишқ дарси,
Ошиқ Нарзий рози—бу, юрагин қарзи,
Тонгда толе тилайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб,

ТАВБА-ТАЗАРРУ КАЛОМИ

Асради ўзи Оллоҳ,
Бўлди мададкор, паноҳ,
Қалбимни қийнар гуноҳ,
Манзил-матлабни кўзлаб...
Ўз-ўзимга қайтдим мен!

Эрта келинг—кеч киринг,
Майли, онтлар ичиринг.
Мен шўрликни кечиринг,
Элга кўп ёлғон сўзлаб,
Чин сўзимга қайтдим мен!

Қуритиб сиёҳимни,
Унутиб нигоҳимни,
Шеърга бериб оҳимни,
Нур ёғиб қароғимдан,
Ўз кўзимга қайтдим мен!

Таянчим — эл иймони,
Иймонда — виждони,
Татимас нопок номи,
Ризқ-рўзим—тупроғимдан,
Нон, тузимга қайтдим мен!

Юрдим ўзга йўлидан,
Ушлаб файзсиз қўлидан,
Чўғ ахтариб кулидан
Кетгандим олис ночор,
Ўз изимга қайтдим, мен!

Қуёшим бор, ойим бор,
Туққан онам, жойим бор.
Бахт қуши—Хумойим бор,
Мангу сўнмас, бетакрор
Юлдузимга қайтдим мен!

Иффатим тумор айлаб,
Иззатим ёдгор айлаб,
Дастхатим ашъор айлаб,
Миллат бўлиб, ҳақ бўлиб,
Дил розимга қайтдим мен!

Юрак саломингиз—Мен,
Ўтли каломингиз — Мен,
Қалам, илҳомингиз—Мен,
Ўзбек бўлиб, халқ бўлиб,
Қалб созимга қайтдим мен!

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки
инглиз тилидан рус, ўзбек тилларига, рус тилидан ўзбек тилига таржимонларни доимий ишга таклиф қилади.
Мурожаат учун телефонлар:
32-37-60,
32-74-69.

Аҳоли диққатига!
1 ИЮЛДАН БОШЛАБ ЭЛЕКТР ҚУВВАТИ УЧУН ТЎЛОВ ЎЗГАРДИ!
Энди 1 кВт-соат электр қувватининг нархи 3 тийин бўлади.
Июнь ойида фойдаланилган электр қувватининг ҳақини янги тариф бўйича тўлашга ҳақлисиз!
Электр плиталари (газ плиталари ўрнига) ўрнатилган уйларда яшовчилар янги тариф бўйича 1 кВт-соат электр қуввати учун 2 тийин ҳақ тўлайдилар.
Тўлов бўйича имтиёзлар илгари улардан фойдаланиб келган ҳамма тоифадаги фуқаролар учун сақлаб қолинади.
Ўзэнергоназорот.

СПОРТ

«ТОШҚИШЛОҚМАШ» ҒОЛИБ ЧИҚДИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Республикада футболни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори жойларда кенг тадбиқ этилмоқда. Масалан, яқинда Тошкент тиббиёт олийгоҳининг ўйингоҳида пойтахтнинг 16 та йирик ишлаб чиқариш корхонаси ва муассасаси жамоалари ўртасида футбол мусобақалари бўлиб ўтди. Икки гуруҳга бўлиниб ўйнаган 8 тадан жамоа финалга йўлланма олиш учун моҳирона тўп сурди. Олдинги ана шундай мусобақа ғолиби бўлган Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг жамоасидан бу сафар омад анча вақтлироқ юз ўгирди. Улар чорак финалда «Тошқишлоқмаш» жамоаси билан бўлган ўйиндан бош эгиб чиқиб кетдилар. Қишлоқ хўжалик машиналари усталари эса иккинчи гуруҳ ғолиби бўлган Ҳамза тумани солиқ инспекцияси жамоаси билан финалда куч синашиб, уларни ҳам 2:0 ҳисобида доғда қолдиришди ва бош соврин — мусобақа кубоги ҳамда «Семурғ» телевизори билан тақдирландилар.

Иккинчи ўрин эгасига «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Нодира» телевизори, учинчи ўрин соҳибига «Тошкентвино» жамоаси таъсис этган биллур гулдонлар насиб этди.

Аслиддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДИҚҚАТ!

Миробод туманига қарашли «Ёдгорлик» кичик корхонасининг юмалоқ муҳри ва штампи йўқолгани сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

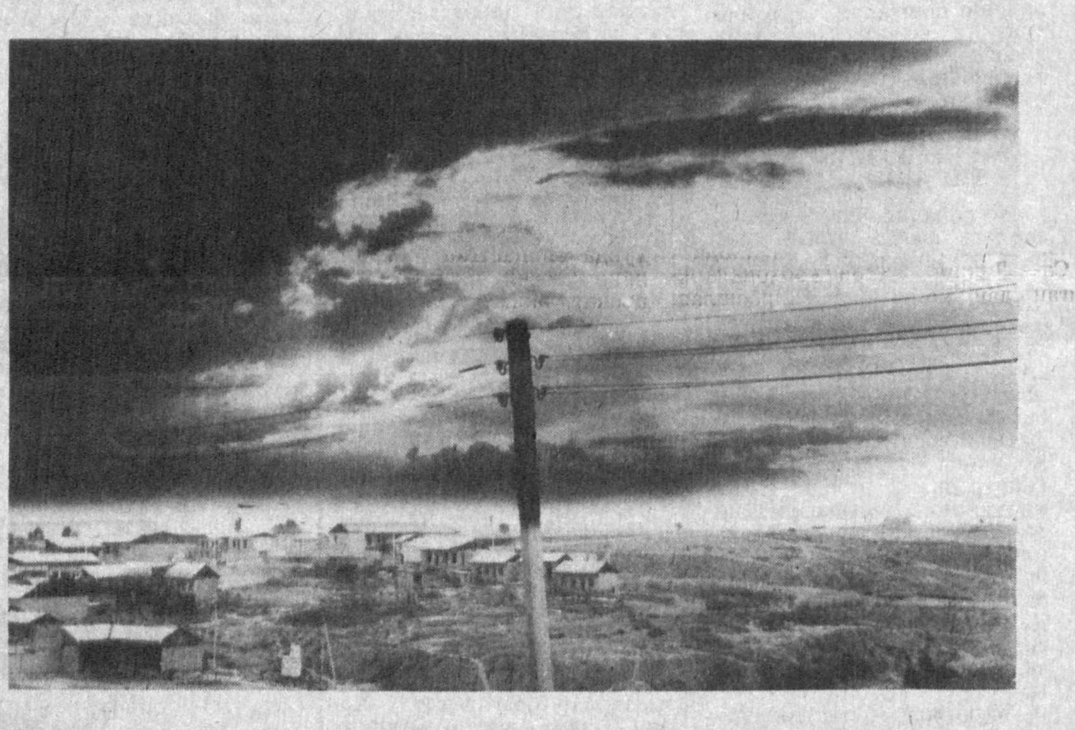

Олис қишлоқ манзараси. Т. МАҲКАМ олган фотолавҳа.

ЧИМБОЙГА ПОЕЗД КЕЛДИ

«Қўнғирот—Нукус —Чимбой» шаҳарлараро поезди қатнови бошланди. Ана шу муносабат билан Чимбой шаҳрида митинг бўлди. Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси У. Аширбеков йиғилганларни қувончли воқеа билан табриклаб, янги темирйўл тармоғини ишга туширишда фаол қатнашган Ўрта Осиё темирйўли Оролбўйи бўлимининг бир гуруҳ қурувчиларига, машинистларга эсдалик совғалари топширди.

Митингда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси Р. Йўлдошев қатнашди.

Йўлчи ЖЎРА,

• *Қилмиш—қидирмиш*

ДОЛЛАРНИНГ БАҲОСИ ҚАНЧА?

Тошкентдаги Эски Жўва бозорида бир талончи тижорат фирмаси ходимини қўрқитиб, юз доллар талаб қилди. Аммо бузоқнинг югургани сомонхонагача, деганларидек, доллар ишқибози қўлга олинди.

«Тошкент» меҳмонхонасида истиқомат қилаётган сахалинлик таржимон аёлнинг ёнидан юз доллари йўқолди. Милиция ходимларининг тезкорлиги ва топқирлиги натижасида ўғри дарҳол топилди. У — шу меҳмонхонада хизмат қиладиган аёл экан.

Самарқанд шаҳрида валюта операциялари қоидаларига зид иш қилгани учун ҳеч қаерда ишламайдиган Мансур Н. қўлга олинди. У Мустақиллик кўчасида 200 Америка долларини чайқов нархида пуллаётганида ушланди.

Уларнинг барчаси қилмиши учун қонунга мувофиқ жавоб беради. Долларнинг баҳоси қанча экан, шоввозлар?

МОЛ ВА ҚЎЙНИНГ БАҲОСИ-ЧИ?

Қашқадарё вилояти Чироқчи тумани ишчи ишлар ходимлари икки от сотаётган учта ўспиринни қўлга олишди. Мол сотиш жиноят эмас, албатта. Аммо кимнинг қандай мол сотаётганида ҳам гап кўп-да. Ўспиринлар сотмоқчи бўлган отлар шу тумандаги жамоа хўжаликларидан биридан ўғирланган экан...

Нишон туманида қўй сотаётган... чўпон қўлга тушди. Ўзи «Қашқадарё» давлат хўжалигида қўйчивонлик қиладиган бу нафс бандаси икки шериги билан бировнинг ўн иккита қўйини ўғирлаб бозорга олиб чиққан экан...

Самарқанд вилоятининг Каттақўрғон туманида истиқомат қиладиган, ҳеч қаерда ишламайдиган кимса ўзи милицияга кириб келиб, фермадан бешта қўй ўғирлаганини тан олди. Эҳтимол, бу иқрори учун унга бериладиган жазо енгилроқ бўлар...

(ЎзА мухбири).

"Маданият" илмий-ишлаб чиқариш савдо-маданий маркази Тошкентдаги омборидан аравачали *"Урал"* мотоциклларини, хорижда ишлаб чиқарилган эркак ва аёллар туфлиларини, ҳар хил газламаларни, *"Полюс"*, *"ОРСК-416"* маркадаги музлатгичларни, *"Чайка"* тикув машиналарини ҳамда бошқа турдаги халқ истеъмол молларини сотади.
Маълумот учун телефонлар:
45-47-45; 45-49-52; 45-85-56.
Манзилимиз:
Тошкент, Шайхонтоҳур тумани, Фурқат кўчаси, 1, "Халқлар дўстлиги" метро бекати.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.
НАБИ ҒАНИЕВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ КИНОТЕХНИКУМИ.
1994-95 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича
ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:
1. КИНО ВА ВИДЕОТЕХНИКА ҚУРИЛМАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ - киновидеотехник-оператор.
2. ТОМОШАГОҲЛАРНИ - овозтехниги (оператор).
3. МАИШИЙ РАДИОЭЛЕКТРОН ҚУРИЛМАЛАРГА ТЕХНИК ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ВА СОЗЛАШ - радиотехник (радиотелеуста)
4. ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ТАРМОҚЛАРИДА ИҚТИСОД ВА РЕЖАЛАШТИРИШ - техник-иқтисодчи.
Ўқишга 9-11 синфни битирган абитуриентлар қабул қилинади.
ХУЖЖАТЛАР КУНДУЗГИ БЎЛИМГА - 1 июндан 30 июлгача,
СИРТҚИ БЎЛИМГА - 1 июндан 15 августгача ҚАБУЛ КИЛИНАДИ.
МАНЗИЛГОҲИМИЗ: ***ТАЛАБАЛАР ШАҲАРЧАСИ***
тел: 46-04-00, 46-47-86.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА !

1994 йил 1 июлдан шаҳарлараро, халқаро ва шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш хизматлари учун янги тарифлар жорий этилган.

Абонентлик ҳақи аҳоли учун бир ойда:
- асосий телефон аппарати учун - **3 сўм**;
- туташ ва параллель телефон аппарати учун - **2 сўм 40 тийинни** ташкил қилади.

Аҳолига телефон ўрнатиш учун рўйхатга олиш ҳақи:
- асосий телефон аппарати - **210 сўм**;
- параллель телефон аппарати - **21 сўм**.

Илгари кўзда тутилган имтиёзлар сақланиб қолинади.
Қуввати 1 ВТ гача бўлган асосий радионуқталар учун бир йилга 4 сўм 20 тийин тўланади.
Шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқаси хизматлари учун

ЯНГИ ТАРИФЛАР

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ДАВЛАТЛАРИ (Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон)
- бир минутлик сўзлашув ҳақи **-1 сўм 20 тийин,**

РОССИЯ, УКРАИНА, БЕЛАРУСЬ, МОЛДОВА, АРМАНИСТОН, ГРУЗИЯ, ОЗАРБАЙЖОН
- бир минутлик сўзлашув ҳақи **-2 сўм,**

ОВРЎПА (шунингдек, Латвия, Литва, Эстония)
- бир минутлик сўзлашув ҳақи -14 сўм 40 тийин,

ОСИЁ
- бир минутлик сўзлашув ҳақи -18 сўм,

АФРИКА, АМЕРИКА
- бир минутлик сўзлашув ҳақи -20 сўм,

АВСТРАЛИЯ
- бир минутлик сўзлашув ҳақи -24 сўм.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ худудида ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ХИЗМАТЛАРИ УЧУН

ЯНГИ ТАРИФЛАР

(бир минутлик сўзлашув ҳақи)

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 20 тийин
- корхоналар учун - 40 тийин

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 20 тийин
- корхоналар учун - 40 тийин

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 20 тийин
- корхоналар учун - 40 тийин

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 20 тийин
- корхоналар учун - 40 тийин

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 20 тийин
- корхоналар учун - 40 тийин

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 20 тийин
- корхоналар учун - 40 тийин

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 20 тийин
- корхоналар учун - 40 тийин

БУХОРО ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 40 тийин
- корхоналар учун - 60 тийин

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН
- аҳоли учун - 40 тийин
- корхоналар учун - 60 тийин

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 40 тийин
- корхоналар учун - 60 тийин

НАВОИЙ ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 40 тийин
- корхоналар учун - 60 тийин

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 40 тийин
- корхоналар учун - 60 тийин

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ
- аҳоли учун - 40 тийин
- корхоналар учун - 60 тийин

Телефонист орқали автоматлаштирилган йўлланма бўйича сўзлашувга буюртма берилса, сўзлашув ҳақи 2 бараварга кўпаяди.
Шаҳар аҳолисига ва меҳмонхоналардан қарзга кўрсатилган хизматлар учун қўшимча 20 тийин олинади.
"ТЕЛЕКОМ"
КОНЦЕРНИ.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО
● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ
ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсиргап БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Сатторов, навбатчи — У. Ғойипов.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г. — 1053 70362 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2. Босишга топширилди: 22.30.
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6 Босишга топшириш вақти — 21.00.